

Informe de Conjuntura

Barcelona, març de 2019

Foment
del Treball Nacional

Via Laietana, 32 · 08003 Barcelona
T. 934 841 200 · F. 934 841 230
foment@foment.com · www.foment.com

Més informació:
Salvador Guillermo (sguillermo@foment.com)
Karina Azar (kazar@foment.com)
Departament d'Economia

TAULA DE CONTINGUT

ENTORN INTERNACIONAL.....	7
DEMANDA I ACTIVITAT.....	11
DEMOGRAFIA EMPRESARIAL: LA RELLEVÀNCIA ECONÒMICA DE LES GRANS EMPRESES.....	16
LES EMPRESES TOP MUNDIALS I ESPANYOLES I ELS SEUS PRINCIPALS CANVIS EN EL SEGLE XXI..	18
LA INNOVACIÓ EN EL SECTOR PRODUCTIU	23
MERCAT DE TREBALL.....	25
PREUS I FINANÇAMENT.....	28
SECTOR PÚBLIC	31
PRESSUPOSTOS GENERALS DE L'ESTAT PER A 2019.....	34
SECTOR EXTERIOR.....	41

RESUM EXECUTIU

La present conjuntura econòmica ve caracteritzada per una moderació del ritme de creixement econòmic mundial, en un context de reducció del comerç global i major incertesa.

Així, la Comissió Europea ha rebaixat el pronòstic de creixement del PIB de la zona euro per a 2019 fins al 1,3% –sis dècimes menys que la previsió anterior– i fins al 1,6% per a 2020. Malgrat l'enduriment de les condicions financeres als EUA i la fi del programa d'estímuls monetaris mitjançant la compra d'actius per part del BCE, les principals autoritats monetàries estan assenyalant la necessitat de mantenir certa prudència a mig termini pels majors riscos negatius i l'increment de l'aversion al risc en l'entorn internacional.

Aquests riscos estan associats a la incertesa al voltant de l'evolució de determinats factors, com les relacions comercials entre els EUA i la Xina (l'economia de la qual travessa un canvi de model que comporta un creixement més moderat), l'acord sobre el *Brexit*, la situació pressupostària a Itàlia (país que encara manté en cotes elevades la prima de risc), el menor dinamisme econòmic a França (en part ocasionat per les protestes de les "armilles grogues") i Alemanya (afectat per la contracció en el sector de l'automòbil i els nous estàndards mediambientals), i la vulnerabilitat d'algunes economies emergents (Turquia, l'Argentina).

En aquest context, cal comentar, un recent informe de l'OCDE en el qual es destaca que l'endeutament de les empreses no financeres ha registrat nivells rècord en un context de política monetària no convencional, arribant als 13.000.000 milions de dòlars a finals de 2018, la qual cosa representa el doble respecte als nivells anteriors a la crisi financera del 2008. Les empreses de les economies avançades mantenen un 79% de la suma total del deute corporatiu mundial.

La desacceleració en l'avanç de l'activitat ha arribat també a l'àmbit domèstic. En aquest sentit, s'aprecia una moderació del ritme d'expansió de l'economia espanyola i catalana respecte a 2017, però encara es manté en cotes elevades en comparació amb la mitjana europea. S'espera, doncs, un creixement entorn del 2,0-2,2% per a aquest any, per sota dels registres superiors al 3% de 2017 i 2016, tant a Espanya com a Catalunya.

En l'últim trimestre de 2018, els principals motors del creixement de l'activitat econòmica han estat el consum privat i la inversió. La despesa en consum final va accelerar el seu creixement gràcies tant a l'augment del consum de les llars com de la despesa pública, que va augmentar amb més intensitat. Mentrestant, la caiguda de les importacions ha estat superior a la desacceleració de les exportacions.

Els sectors més dinàmics han estat el de la construcció i els serveis, amb una evolució positiva del mercat immobiliari i del sector turístic. Cal destacar, la contracció de l'activitat industrial, que a Catalunya s'ha produït amb major intensitat perquè la indústria representa un 20% del PIB i 2/3 parts de les vendes del sector es dirigeixen a l'exterior, fenomen que es dona també en les principals economies d'Europa en el 2018.

Així mateix, el 2018 va tancar amb un trimestre que continuava assenyalant un bon ritme de creixement de l'afiliació en el qual destaca la contractació indefinida. En 2018, l'afiliació va augmentar a major ritme que el PIB i es van superar els 19 milions d'inscrits. Amb dades de l'EPA, en l'últim trimestre de 2018, va augmentar el nombre d'assalariats amb contracte indefinit i es va reduir els de contracte temporal, en tant que en els últims dotze mesos, a desembre, el 68,5% dels contractes va ser indefinit. L'únic sector que va destruir ocupació en el 2018 va ser el sector industrial. Cal destacar a més que, a diferència d'Espanya, on el creixement de l'ocupació privada va representar el 76%, a Catalunya va ser del 28%.

D'altra banda, el nivell d'inflació es manté moderat, pròxim a la subjacent i amb un diferencial respecte a la zona euro que afavoreix a Espanya i que s'ha vingut ampliant en els últims mesos.

Quant al sector públic, cal remarcar, que resultarà difícil assolir l'objectiu de dèficit per al 2019 atès que una part important de la despesa, excepte l'inversora, ja s'està produint, mentre que no succeeix així pel costat dels ingressos. En aquest sentit, en el seu informe d'hivern, la Comissió Europea estima un dèficit públic per a Espanya del 2,1% del PIB, molt lluny de l'objectiu del 1,3%.

Finalment, en relació al sector exterior, assenyalar la caiguda de les exportacions al final de l'any. Aquesta reducció està correlacionada amb la menor activitat de la indústria i que es dona en altres economies de l'entorn internacional.

Píndoles d'Economia:

- 1) El teixit empresarial català, espanyol i europeu es caracteritza per contenir, en la seva gran majoria, petites i mitjanes empreses, amb un percentatge de microempreses relativament elevat.

Malgrat constituir una part molt reduïda del total, la rellevància econòmica de les grans empreses està relacionada amb la seva capacitat de generació de valor econòmic i d'ocupació. A Espanya, les grans empreses són responsables d'un 38,0% del valor agregat total.

En aquest sentit, han de reforçar-se les polítiques de creixement empresarial, ja que a mesura que es disposa d'un major pes relatiu de les grans empreses, es disposa també de millors productivitats i salaris.

- 2) En el top-50 de les empreses globals, es constata l'any 2018 respecte a 2010 i encara més respecte a 2000, l'aparició de nous operadors globals, essencialment relacionats amb l'economia digital.

En el top-35 d'Espanya destaca que no hi ha grans canvis ni d'empreses participants ni de posicions entre les empreses més rellevants a diferència del top-50 mundial en el qual es produeix un canvi important en les empreses participants, i l'aparició d'un nou àmbit amb empreses potents i globals en l'economia digital.

- 3) Els canvis tecnològics, l'economia digital, la internet de les coses i la major incorporació de la intel·ligència artificial, els robots i altres mecanismes, són ja rellevants en aquesta denominada Indústria 4.0 del segle XXI, d'igual forma que va ser la màquina de vapor en la Revolució Industrial.

La seva introducció en el segle XIX va ser àmpliament contestada des de diverses posicions, però sense ella i les successives millores tecnològiques difícilment, tant i especialment en el segle XX i XXI, s'hauria produït tal millora de l'economia, com mai més va ser vista en la història econòmica mundial.

A la UE un 7% de les empreses, amb un mínim de 10 treballadors, utilitza robots industrials o de serveis. Espanya es troba en la cota superior, amb un percentatge d'empreses que utilitzen robots industrials o de serveis que arriba a l'11%.

S'observa, a més, com el grau de penetració dels robots en el procés de producció es correlaciona amb la grandària empresarial (grans empreses) i el sector d'activitat (manufactures).

- 4) Els mecanismes de contenció del dèficit no han de llastrar excessivament la inversió ni la competitivitat empresarial, amb noves mesures fiscals que incrementin la pressió sobre les empreses, sinó que és crucial reforçar la despesa dirigida a l'economia productiva.

L'ajust fiscal i pressupostari no pot, novament, recaure tan intensament sobre la imposició empresarial, que ja mostra signes de sobrecàrrega en termes comparats, com ha posat en relleu la CEOE en un recent estudi sobre fiscalitat empresarial.

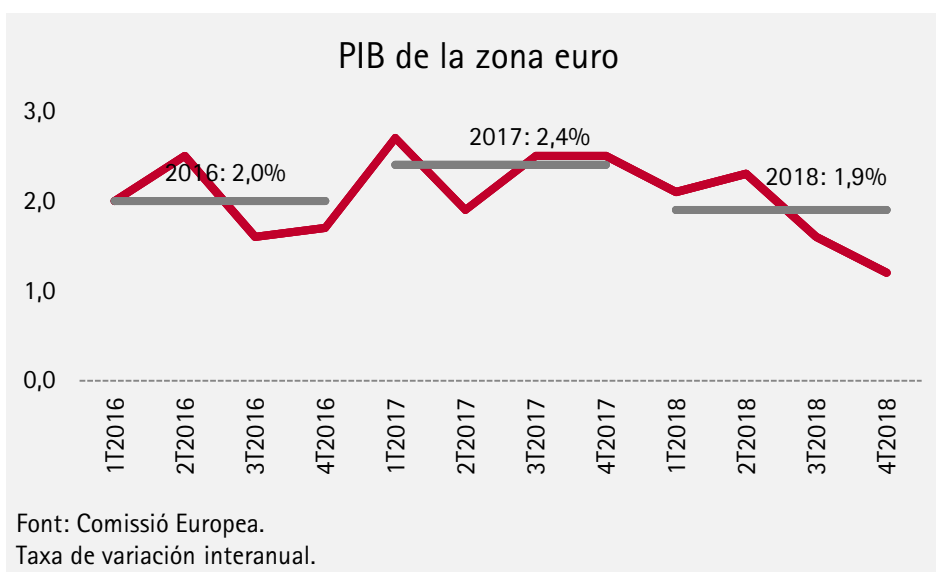
En aquest sentit, la sostenibilitat pressupostària a mig termini implica:

- articular mesures que, més enllà d'un any en concret, serveixin per a garantir la sostenibilitat del sistema públic de pensions.
- el fort augment, en termes relatius, que ha d'experimentar la despesa en infraestructures i que, per tant, finalitza un dècada sufragant una part important del dèficit públic mitjançant la reducció de les inversions, i especialment en infraestructures.
- el servei del deute públic encara mostra reduccions del seu import que permeten dotar amb recursos a altres partides pressupostàries, però que una vegada normalitzada la política monetària, tendirà i pressionarà a l'alça, encara que es farà de forma gradual, perquè en aquests últims anys s'ha incrementat la vida mitjana del deute públic. Els mecanismes de contenció del dèficit no han de llastrar excessivament la inversió ni la competitivitat empresarial, amb noves mesures fiscals que incrementin la pressió sobre les empreses, sinó que és crucial reforçar la despesa dirigida a l'economia productiva.

ENTORN INTERNACIONAL

El context internacional tan favorable que ha impulsat l'economia domèstica en la seva fase de recuperació va desapareixent, donant lloc a un escenari de major incertesa, fonamentalment, en relació a qüestions polítiques com les relacions comercials entre els EUA, la Xina i la resta de socis, l'acord del *Brexit* o la situació pressupostària d'Itàlia. Tot això en un context de desacceleració en grans economies com l'alemanya, la italiana, la del Regne Unit la xinesa o la nord-americana. No obstant tot i que els vents de cua ja no bufen amb tanta força, es mantenen alguns elements positius, com l'estabilització del preu del petroli o el to més prudencial de la política monetària per part del BCE.

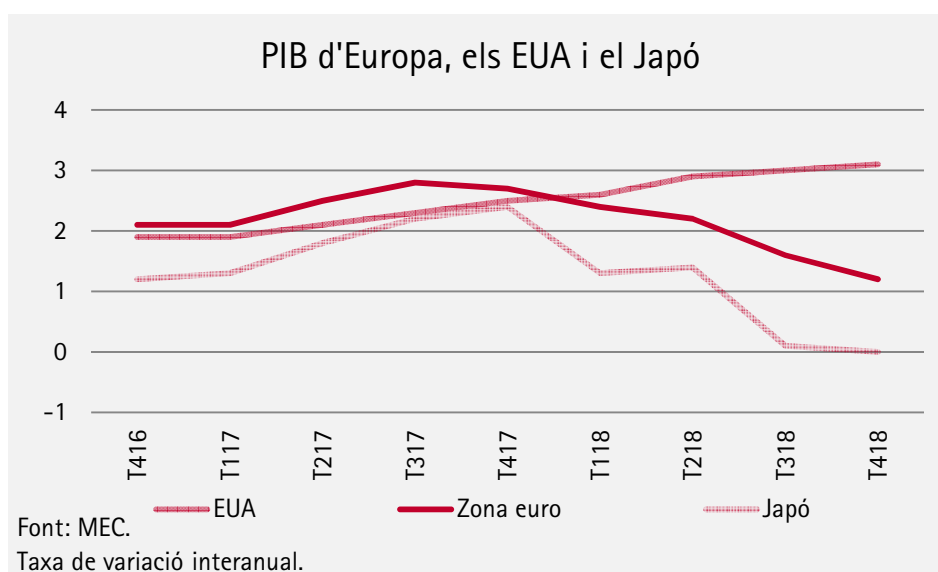
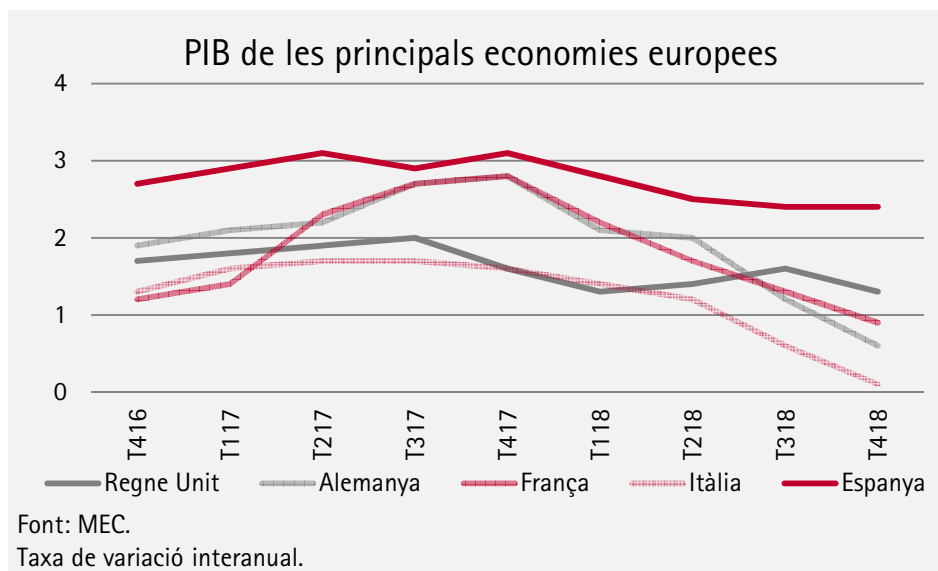
L'economia europea ha anat perdent dinamisme durant el 2018. En la primera meitat de l'any, el creixement del PIB interanual i intertrimestral va ser el doble que el registrat en els últims mesos. Concretament, l'augment del PIB durant el quart trimestre de 2018 va ser del 0,2% tant en la zona euro com a la Unió Europea. Respecte al mateix període de l'any passat, el creixement va ser del 1,2% i 1,4%, respectivament. Així, en termes anuals, el PIB va créixer un 1,8% en l'Eurozona i un 1,9% a la Unió Europea, la qual cosa implica una desacceleració enfront del creixement del 2,4%, en tots dos casos, al 2017.

Així, a Alemanya –després d'un descens en el tercer trimestre– es va registrar una variació nul·la del PIB, mentre que França va mantenir el creixement en el 0,3%. Itàlia, per la seva part, va tornar a recular, amb una caiguda del 0,2% del seu PIB. El Regne Unit també va desaccelerar el seu creixement al 0,2%, després d'observar-se un repunt en la seva activitat en el trimestre anterior.

Pel que fa a altres economies fora de l'entorn europeu, cal assenyalar, que el PIB dels EUA va registrar un augment del 0,6%, la qual cosa implica una mínima moderació en comparació al 0,8% del tercer trimestre de 2018. Per part de l'economia japonesa, aquesta va repuntar en créixer un 0,7% en el quart trimestre després que desastres naturals van ocasionar importants revessos en l'activitat del país durant l'estiu. Tanmateix, el creixement en l'últim trimestre de l'any de l'economia

xinesa va ser del 6,4%, deixant el registre anual en el 6,6%, i s'estima que vagi produint-se una desacceleració molt suau d'aquesta.

D'altra banda, en el que a la política monetària es refereix, les principals autoritats monetàries (Reserva Federal i BCE, entre altres) han mantingut, en les seves últimes reunions, un to més prudent a la llum de certs riscos negatius que han dotat de major incertesa als mercats, tal com l'assenyalen alguns indicadors de sentiment econòmic i d'aversion al risc. Al 2018, la Reserva Federal va realitzar quatre pujades de tipus, fins al 2,25%-2,50% i podria ser que aquest any els tipus no augmentessin al nivell inicialment previst. El BCE, per la seva part, postergarà la pujada de tipus de referència uns mesos més, atès que al desembre de l'any passat finalitzés amb el programa de compra netes d'actius.

Quant a les previsions per als pròxims anys, l'FMI, en l'actualització de gener, manté l'estimació d'un creixement global de 3,7% per al 2018, però redueix dues dècimes la d'aquest any, fins al 3,5%, i una dècima la del 2020, fins al 3,6%. L'FMI destaca que les projeccions de creixement mundial ja havien estat corregides a la baixa a l'octubre passat degut a l'impacte negatiu de l'increment d'aranzels entre els EUA i la Xina, però que la nova revisió és reflex de la moderació del creixement global en la segona meitat del 2018 i, a més, d'un afebliment del mercat financer internacional, així com d'una major contracció en algunes economies emergents. Així, el balanç de riscos resulta negatiu per les creixents tensions comercials i financeres a nivell internacional, i podria empitjorar en cas que el *Brexit* es produeixi sense acord o que es registri una moderació més acusada de l'esperat a la Xina.

En aquest context, l'FMI espera que el creixement de l'economia mundial s'alenteixi aquest any, i que l'afebliment observat en la segona meitat de l'any passat es prolongui en els pròxims trimestres. Aquest patró de creixement reflecteix un declivi persistent en la taxa d'augment del PIB de les economies avançades, major a l'anticipat, des de nivells superiors als tendencials. A això cal sumar la moderació temporal en el creixement d'algunes economies emergents, com l'Argentina, Turquia, la Xina i altres economies asiàtiques.

En particular, la desacceleració de les economies avançades (2,3% en 2018; 2,0% en 2019 i 1,7% en 2020) s'origina en una correcció a la baixa de les previsions per a l'Eurozona. S'espera una moderació en el creixement d'Alemanya (menor consum privat, feble producció industrial i una demanda exterior més suau), d'Itàlia (contenció de la demanda domèstica i majors costos de finançament), i també de França (impacte negatiu en l'activitat de les protestes de les "armilles grogues"). Tanmateix existeix una incertesa substancial en relació a les previsions per al Regne Unit, que actualment es basen en un balanç entre l'efecte negatiu de la incertesa pel *Brexit* i el paquet d'estímuls fiscals anunciat per a aquest any. No obstant això, les previsions per als EUA es mantenen, amb un ritme d'expansió superior al seu creixement potencial, atès que les del Japó han estat corregides a l'alça com a conseqüència de l'estímul fiscal previst per a 2019.

D'altra banda, en el seu informe interí d'hivern, la Comissió Europea incideix en la moderació del creixement econòmic en un context d'elevada incertesa, després d'un període de creixement substancial per sobre del potencial en moltes de les principals economies. Aquesta moderació a Europa s'ha donat tant per factors interns com externs. Així, la desacceleració de la segona meitat del 2018 va resultar més pronunciada de l'esperat, amb cert nivell d'arrossegament en els primers mesos d'aquest any. D'aquesta forma, a mig termini, es preveu que l'economia europea continuï creixent, però a menor ritme.

Concretament, l'alentiment observat en 2018 va ser reflex d'un menor impuls de l'entorn internacional, així com d'una major incertesa en relació a la política comercial, fonamentalment entre els EUA i la Xina, i d'una tendència decreixent del comerç global de manufactures que es va traduir en una major feblesa del creixement del comerç internacional.

No obstant això, la Comissió remarca que els fonaments de l'economia europea es mantenen sòlids. El pronòstic de creixement del PIB en 2019 per a la zona euro ha estat rebaixat fins al 1,3% (sis dècimes menys que la previsió anterior) i fins al 1,6% per a 2020 (una desena menor a la projecció

prèvia). Segons la Comissió, l'economia europea continua beneficiant-se de les millores en el mercat de treball, una política fiscal amb to lleugerament expansiu i unes condicions financeres positives en tant que el ritme de normalització de la política monetària serà molt gradual. El creixement de l'activitat econòmica, per tant, vindrà afavorit majorment per determinants domèstics, atès que s'espera que durant aquest any certs factors conjunturals, que han llastrat el creixement en els últims trimestres, es dissipin.

Cal destacar, que la Comissió ha mantingut les perspectives de creixement econòmic a nivell mundial, però ha rebaixat les d'Europa, en sis dècimes per a aquest any i en una dècima per al 2020, fonamentalment, per la correcció a la baixa del creixement de l'economia alemanya, la italiana i la francesa.

Pel que fa a l'evolució de la inflació, la Comissió preveu que es mantingui prop dels nivells de finals de 2018, quan la inflació es va reduir considerablement –des del 2,0% en el tercer trimestre de 2018 al 1,6% al desembre– a causa de la contracció en el preu del petroli, valor que es mantindrà entorn dels 60 dòlars per barril en els pròxims anys. Per tant, per a 2019 s'espera una inflació del 1,4%, amb tan sols amb un lleuger repunt en 2020, fins al 1,5%.

PREVISIONS DE CREIXEMENT DEL PIB						
Taxa de variació anual	FMI			Comissió Europea		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Economia mundial	3,7	3,5	3,6	3,9	3,8	3,8
Zona euro	1,8	1,6	1,7	1,9	1,3	1,6
EUA	2,9	2,5	1,8	-	-	-
Japó	0,9	1,1	0,5	-	-	-
Alemanya	1,5	1,3	1,6	1,5	1,1	1,7
França	1,5	1,5	1,6	1,5	1,3	1,5
Itàlia	1,0	0,6	0,9	1,0	0,2	0,8
Espanya	2,5	2,2	1,9	2,5	2,1	1,9
Regne Unit	1,4	1,5	1,6	1,4	1,3	1,3
Xina	6,6	6,2	6,2	-	-	-
Índia	7,3	7,5	7,7	-	-	-
Brasil	1,3	2,5	2,2	-	-	-
Rússia	1,7	1,6	1,7	-	-	-

Font: FMI, Comissió Europea.

DEMANDA I ACTIVITAT

El creixement del PIB de l'economia espanyola continuarà mantenint-se molt per sobre del creixement mitjà d'Europa, encara que per sota del seu propi ritme d'expansió dels últims quatre anys. Per a aquest any, el consens d'analistes i organismes situa l'augment del PIB d'Espanya entre el 2,1%-2,2% i per al 2020 en el 1,9%-2,0%. En aquest context, s'espera que l'economia catalana recuperi cert dinamisme perdut durant aquest any, afavorida per la millora prevista de les exportacions de béns i de l'activitat industrial en els pròxims anys (BBVA, Observatori Regional).

PREVISIONS DE CREIXEMENT DEL PIB DE ESPANYA			
Variació anual	2018	2019	2020
FMI	2,5	2,2	1,9
Comissió Europea	2,5	2,1	1,9
OCDE	2,6	2,2	1,9
Govern d'Espanya	2,6	2,2	-
Banc d'Espanya	2,5	2,2	1,9

Font: FMI, CE, OCDE, MH, BDE.

Segons l'avanç de Comptabilitat Nacional publicat el 31 de gener, el creixement del PIB d'Espanya es va incrementar lleugerament en termes inter trimestrals, passant del 0,6% en el tercer trimestre del 2018, al 0,7% en el quart. En taxa interanual, el creixement es va mantenir en el 2,4%. D'aquesta forma, el PIB a preus corrents va ascendir a 1.206.878 milions d'euros, un 2,5% superior al de 2017 en termes de volum.

El creixement del PIB interanual, va ser resultat únicament de la contribució positiva de la demanda nacional (+2,7 punts), ja que la demanda exterior va registrar una aportació negativa (-0,3 punts). La despesa en consum final va accelerar el seu creixement degut tant al major augment del consum de les llars com del consum públic, que es va incrementar amb més intensitat. Per part seva, la formació bruta de capital fix va créixer més que el PIB, però moderant-se respecte al trimestre anterior. Al seu torn, tant les exportacions com les importacions de béns i serveis van accelerar el seu ritme d'expansió. En particular, la despesa de no residents a Espanya va pujar, així com les exportacions tant de béns com de serveis. En el cas de les importacions, el major creixement de les de serveis va compensar la moderació de les importacions de béns. A més, va augmentar amb més força la despesa de residents en la resta del món.

En definitiva, el consum privat es manté com a motor del creixement de l'economia malgrat la desacceleració registrada en 2018. En línia amb la moderació del creixement econòmic i del comerç mundial, la inversió i el sector exterior també es desacceleren. El menor impuls de les exportacions en relació a les importacions és el que determina l'aportació negativa del sector exterior al creixement del PIB.

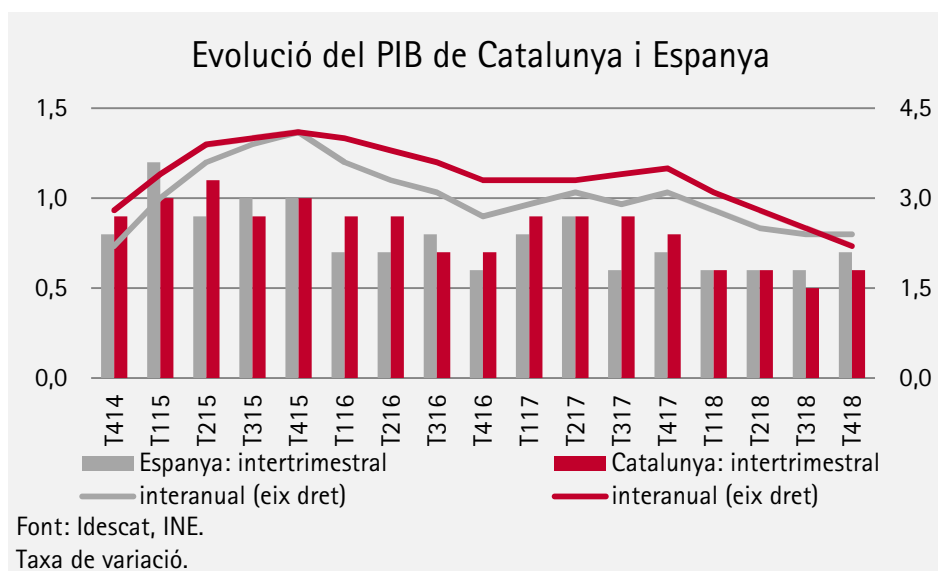
Cal destacar que, en el quart trimestre, la indústria es va contreure, mentre que la construcció va continuar amb el seu fort ritme d'expansió malgrat moderar-se, i el sector serveis va repuntar tres dècimes.

ESPANYA: PIB PER COMPONENTS I SECTORS				
	2018			
Taxa de variació interanual	T I	T II	T III	T IV
PIB	2,8	2,5	2,4	2,4
Components:				
Consum final de les llars	3,1	2,2	2,1	2,2
Consum final de les AAPP	2,2	1,9	2,1	3,0
Formació bruta de capital fix	3,8	7,0	5,5	4,6
Exportacions	3,3	2,3	1,3	1,8
Importacions	4,4	4,6	2,5	3,1
Demanda Nacional*	3,1	3,1	2,8	2,7
Demanda Exterior*	-0,3	-0,6	-0,4	-0,3
Oferta:				
Agricultura	2,2	3,4	-1,5	3,2
Indústria	2,5	2,0	1,2	-1,1
Construcció	7,1	6,8	7,1	6,3
Serveis	2,6	2,4	2,6	2,9

Font: INE. *Contribució al creixement del PIB.

Per altra banda, segons l'Idescat, el PIB en el quart trimestre va créixer un 2,2%, enfront de l'augment del 2,5% del trimestre anterior, a Catalunya. L'increment intertrimestral es va accelerar una dècima, fins al 0,6%. D'aquesta forma, el creixement del 2018 en relació al 2017 va ser del 2,6%, una dècima més que el del conjunt de l'economia espanyola.

12

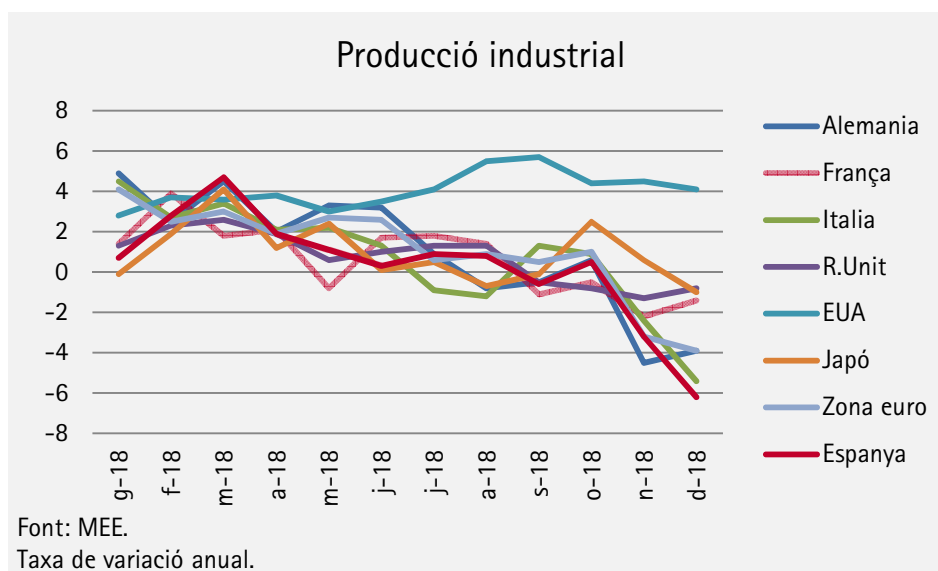
Destaca la contracció de la indústria, que partia de creixements elevats en el primer trimestre de 2018, i l'avanç potent de la construcció, encara que ha anat moderant-se al llarg de l'any. El sector serveis ha mantingut un creixement similar al de la mitjana de l'economia en la primera meitat de l'any passat, però després va repuntar en la segona meitat.

CATALUNYA: PIB PER COMPONENTS I SECTORS				
Taxa de variació interanual	2018			
	T I	T II	T III	T IV
PIB	3,1	2,8	2,5	2,2
Oferta:				
Agricultura	-3,2	-1,7	-0,9	-1,1
Indústria	4,2	2,7	0,4	-1,5
Construcció	5,6	5,7	4,3	4,0
Serveis	2,8	2,9	3,0	3,3

Font: INE. *Contribució al creixement del PIB.

En relació a l'evolució del VAB de la indústria, cal fer un esment especial. En el primer trimestre de 2018, el sector va registrar unes taxes de creixement potents –superiors a la del conjunt de l'economia en el cas de Catalunya– que van anar perdent dinamisme fins a tancar l'any amb caigudes en l'activitat. La indústria a Catalunya es contreu amb més intensitat que en el conjunt d'Espanya, atès que aquest sector representa un 19,7% del PIB, enfront del 16,3% d'Espanya. A més, dues terceres parts de les vendes de la indústria catalana s'exporten. Aquesta evolució contractiva de la indústria és el que explica, en bona part, que el creixement de l'economia catalana en l'últim trimestre del 2018 hagi estat menor que el de la mitjana d'Espanya. D'altra banda, aquest fenomen s'observa també en les principals economies europees, on la indústria té un pes rellevant en el PIB, com pot ser a Alemanya, França o Itàlia. En tots els casos, l'activitat industrial ha anat perdent dinamisme al llarg de 2018, amb caigudes de la producció industrial como mai registrades en l'última dècada.

13

En termes sectorials destaca el dinamisme de la construcció (bona marxa del mercat immobiliari) sobre la indústria, i una estabilització dels serveis que se sustenta en l'evolució del turisme i el consum. Cal esmentar que a Espanya l'evolució del turisme continua sent molt positiva (2018 ha registrat un nou rècord quant a visitants internacionals i despesa), mentre que a Catalunya s'observa certa moderació.

Així, els indicadors d'avanç o curta freqüència continuen mostrant senyals mixtos en l'activitat, amb avanços menys potents en els últims mesos de 2018 o certa moderació en els primers de 2019.

L'índex general de xifra de negocis de les activitats de serveis a Espanya, corregit d'efectes estacionals i de calendari, va pujar un 2,2% en taxa anual el mes de desembre, la qual cosa implica una moderació respecte al còmput de tot el 2018, amb un augment del 5,8%. L'índex general de serveis a Catalunya es va incrementar un 1,9% anual al desembre, mentre que el creixement anual va ser del 5,3%.

Així mateix l'entrada de comandes en la indústria, a Espanya, va registrar una forta caiguda al desembre, en reduir-se un 1,7% interanual (sèrie corregida). En el conjunt de 2018, les entrades de comandes van pujar un 5,7%. En el mateix sentit, a Catalunya, la disminució de l'índex general d'entrada de comandes va ser de 4,4% interanual al desembre mentre que va augmentar un 3,8% de mitjana en 2018.

L'índex de producció industrial (corregit d'efectes estacionals i de calendari) va registrar una forta caiguda el mes de desembre en termes interanuals, del 6,2% per al conjunt d'Espanya, després de contreure's un 3,2% al novembre. D'aquesta forma, en el 2018, la producció industrial va augmentar un lleuger 0,3% a Espanya. A Catalunya, l'índex corregit d'efectes de calendari es va desplomar un 10,8% (-6,6% per a Espanya), i el creixement en tot l'any va ser del 0,3%, igual que la mitjana d'Espanya.

Quant a l'activitat turística, la despesa total dels turistes internacionals va pujar un 3,6% al gener respecte a igual període de 2017, aconseguint els 4.689 milions d'euros a Espanya. Catalunya va representar el 20,1% del total de despesa, és a dir, 944 milions d'euros, amb un creixement del 4,5% en termes interanuals.

Per part seva, en el primer mes de l'any, van arribar a Espanya uns 4,2 milions de visitants, és a dir, un 2,2% més que en igual període de l'any anterior. Catalunya, segona destinació turística d'Espanya –amb 910.779 visitants representa el 21,7% del total– va registrar un augment del 5,3% anual.

En relació al comerç, les vendes de comerç minorista (índex general a preus constants, sense estacions de serveis), es van contreure 0,6% interanual en l'últim mes de l'any a Catalunya i un 0,2% a Espanya. En mitjana anual, l'augment va ser de 0,3% a Catalunya i de 0,8% a Espanya. Per part seva, les vendes en grans superfícies (índex general a preus constants) es van reduir un 4,2% a Catalunya el mes de desembre, amb una caiguda de 2,7% en 2018, mentre que a Espanya van pujar un 0,4% en taxa anual i un 1,5% de mitjana.

Finalment, l'indicador de confiança del consumidor del CIS va repuntar des dels 90,9 punts al desembre, fins als 93,8 punts al gener. L'augment de l'índex es va produir tant per una millor valoració de situació actual (87,7 punts) com de les expectatives (99,8 punts). És important destacar que, des de setembre, l'indicador de confiança del consumidor s'ha mantingut per sota dels 100 punts, llindar que divideix la percepció negativa (menor a 100) de l'optimista (major a 100).

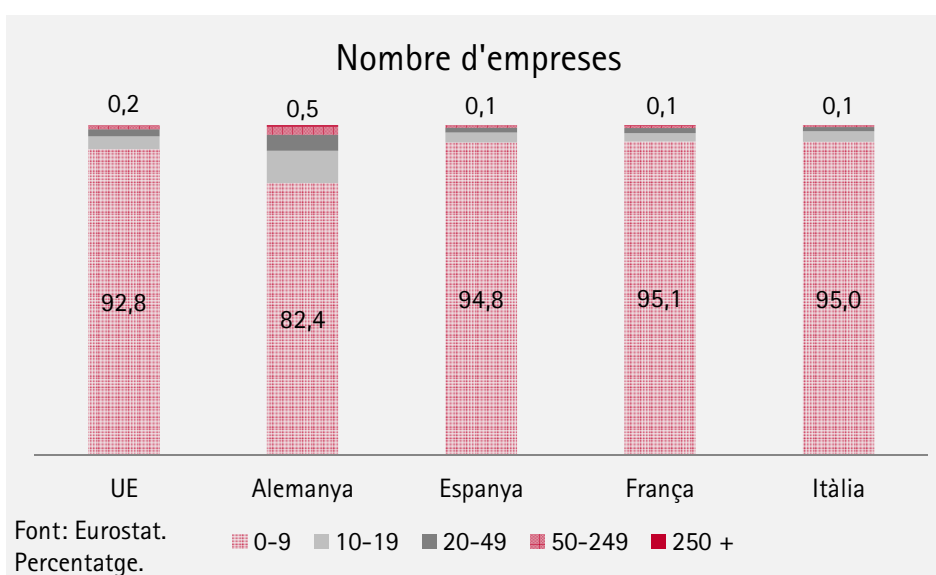
INDICADORS D'ACTIVITAT				
Variació	Catalunya		Espanya	
	Interanual	Intermensual	Interanual	Intermensual
Producció industrial (des-18)	0,3	-10,8	0,3	-12,2
Xifra de negocis indústria (des-18)	3,6	-15,2	4,5	-13,2
Entrada de comandes (des-18)	3,8	-12,5	6,4	-26,0
Comerç al detall (des-18)	0,3	19,5	0,8	18,3
Venda grans superfícies (des-18)	-4,2	51,1	0,4	32,3
Matriculació turismes (gen-18)	-9,8	-1,0	-6,2	-4,1
Confiança empresarial (I 2019)*	0,0	-0,2	-1,8	-1,0
Xifra negocis serveis (des-18)	5,3	-0,3	6,1	3,2
Turistes estrangers (des-18)	0,0	-6,8	1,1	-3,9
Pernoctacions (gen-18)	5,6	-8,3	0,4	-7,0
Compravendes habitatge (des-18)	5,9	-22,4	3,8	-19,7

Font: INE, Idescat. *Variació trimestral.

DEMOGRAFIA EMPRESARIAL: LA RELLEVÀNCIA ECONÒMICA DE LES GRANS EMPRESES

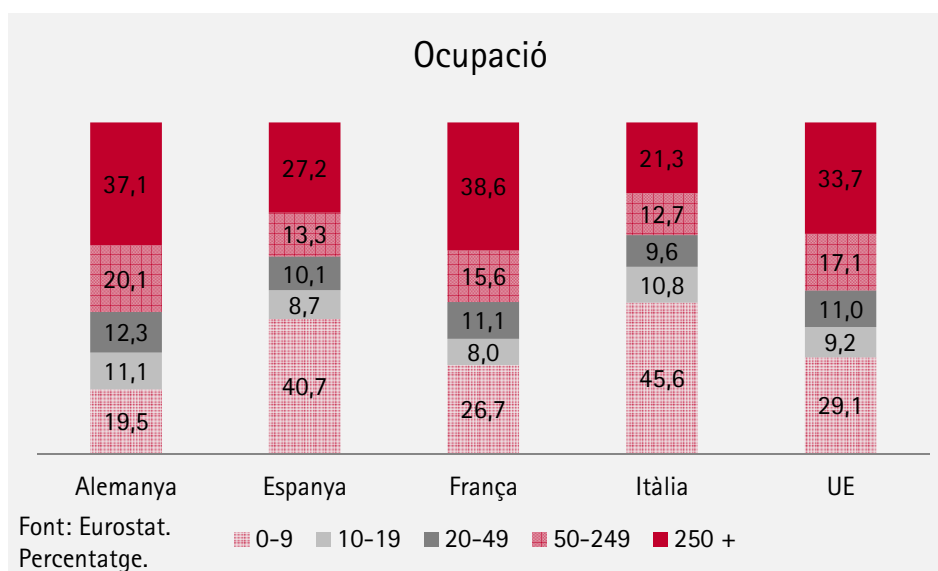
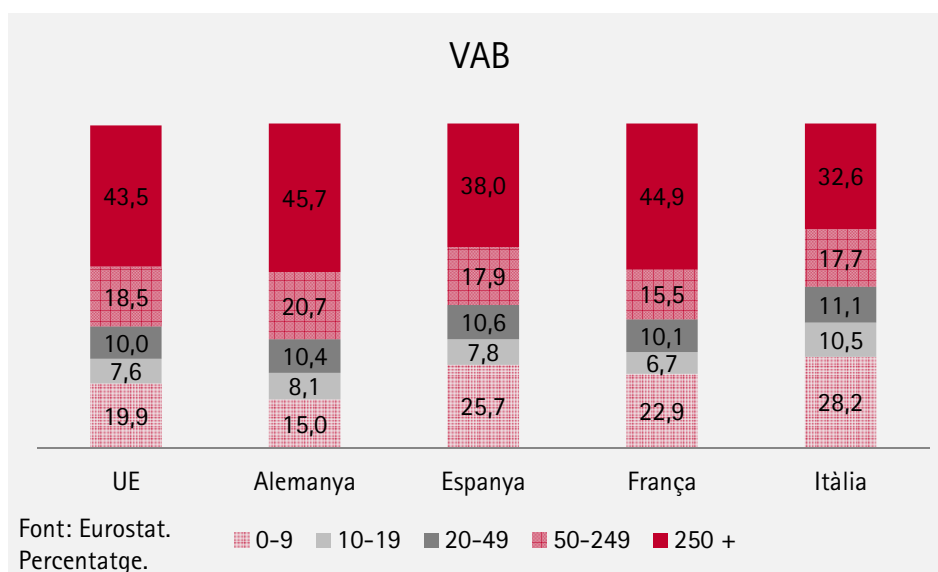
La classificació empresarial segons la seva grandària, és a dir, en funció del nombre de treballadors, permet distingir entre microempreses (de 0 a 9), petites (10-49), mitjanes empreses (de 50 a 249) i grans empreses (250 o més).

El teixit empresarial català, espanyol i europeu es caracteritza per contenir, en la seva gran majoria, petites i mitjanes empreses. En el cas d'Espanya i Catalunya, el percentatge de les microempreses és relativament elevat. En contrapartida, les grans empreses representen, a Espanya, un 0,1% del total, igual que a França o Itàlia, i a diferència d'Alemanya, per exemple, on les grans empreses són el 0,5% del total.

Malgrat constituir una part molt reduïda del total d'empreses, la rellevància econòmica de les grans empreses està relacionada amb la seva capacitat de generació de valor econòmic i d'ocupació. De mitjana, a Europa, les grans empreses generen un 43,5% del valor agregat total. En economies com França (44,9%), Alemanya (45,7%) o Regne Unit (49,5%) el seu pes és encara major. A Espanya, les grans empreses són responsables d'un 38,0% del valor agregat total. En el cas espanyol la dimensió empresarial és relativament més petita. En aquest sentit, ha de reforçar-se les polítiques de creixement empresarial, ja que a mesura que es disposa d'un major valor relatiu de les grans empreses, es disposa de millors productivitats i salaris.

Les grans empreses també tenen una importància destacada en termes d'ocupació, en tant que representen a Espanya un 27,2% del total de persones ocupades; un guarisme que està per sota de la mitjana europea (33,7%) i del registre d'Alemanya (37,1%) i Regne Unit (46,5%).

PRODUCTIVITAT PER GRANDÀRIA D'EMPRESA (ESPANYA)

Milers d'euros	2016
Total	40,5
0-9	25,2
10-19	35,5
20-49	40,3
50-249	54,4
+250	57,0

Font: Eurostat.

LES EMPRESES TOP MUNDIALS I ESPANYOLES I ELS SEUS PRINCIPALS CANVIS EN EL SEGLE XXI

A continuació s'exposen els rànquings de les 50 majors empreses del món per capitalització borsària en els anys 2000 (en aquest cas per ingressos totals), 2010 i 2018, i aquest mateix rànquing s'exposa per a Espanya però per a les 35 primeres (IBEX-35), per a aquests anys també, a 31 de desembre de cada exercici anual.

En el top-50 de les empreses globals, es constata l'any 2018 respecte a 2010 i encara més respecte a 2000, l'aparició de nous operadors globals, essencialment relacionats amb l'economia digital: Amazon (2n), Alphabet (3r), Facebook (5è), Alibaba (6è), Tencent Holdings (8è) que a més, malgrat la seva joventut, lideren les primeres posicions, d'una banda, i per un altre, els operadors globals procedents del sud-est asiàtic i principalment de la Xina, a més d'algunes de les assenyalades anteriorment destacar Samsung Electronics (12è), ICBC (14è) i altres bancs xinesos que operen en les posicions 18, 42 i 48, l'operador telefònic Xina Mobile (36è) o Taiwan Semiconductor (28è). Continua la forta presència d'empreses petrolieres: Exxon Mobile (10è), Royal Dutch Shell (15è), Chevron (20è), Petrochina (24a), Total (45è). També es constata la presència d'empreses farmacèutiques que han tingut, igual que les petrolieres, importants processos de fusió empresarial, tals com Pfizer (26è), Novartis (28è), Roche Holding (38è), Merck & Co.(47è). Únicament una empresa automobilística, Toyota Motor (32è) i diverses destinades al consum, tals com Johnson & Johnson (11è), Walmart (21è), Nestle (22è), Procter & Gambel (40è), Anheuser-Busch Inber (41è), Coca-Cola (44è), Unilever (49è), que es complementen amb operadors bancaris i financers. L'any 2010, amb prou feines constaven les empreses de la nova economia digital, excepte Google (28è) pertanyent a Alphabet que ocupa el tercer lloc en 2018.

18

Cal assenyalar que hi ha diverses empreses que es van situar en el top-50 mundial en el 2010 i que ja no apareixen en el del 2018, tals com General Electric (13è), IBM (16è), Vodafone Group, (36è), Philip Morris International (45è), Telefónica (47è), Pepsico (48è), entre altres. Si es compara el rànquing de 2018 amb el de 2000, els canvis experimentats has estat destacats, tant pel nombre d'empreses presents en el rànquing de 2000, que ja no es troben en el 2018, tals com Ford (4t), General Electric (5è), IBM (6è), Citigroup (7è), arribant a no ser 35 les empreses que ja apareixen en el rànquing top-50 global. En el rànquing de 2010 respecte al de 2018, desapareixen 11 empreses del top-50 global.

En definitiva, comparant els diferents rànquings dels anys 2000, 2010 i 2018 es constata canvis rellevants en la composició i posició de les empreses que integren cada any el top-50 mundial.

En el cas d'Espanya, també s'ha triat els valors més elevats fixats a 35 (IBEX-35) que constitueix l'índex de referència del mercat borsari espanyol. Les dades fan referència en tots els casos al valor de capitalització de les empreses a 31 de desembre de l'any de referència.

En el rànquing de 2018 destaquen, respecte a 2010, la presència d'empreses que tenint una importància relativa rellevant, no participaven en el mercat borsari, tals com Aena (10è) a causa de la seva privatització, o bé CaixaBank (11è) i Bankia (18è) que provenien de caixes d'estalvis, o Cellnex, associada a la infraestructura de telecomunicacions i anteriorment amb forta presència de Abertis. Destacar que en les primeres posicions no hi ha grans canvis ni d'empreses participants ni de

posicions (excepte les últimes que sol ser el més habitual), tret que al 2010 la primera posició era ocupada per Telefónica, que passa a ser la quarta al 2018; Inditex que era la quarta al 2010 passa a ocupar la primera posició en 2018. Alguns canvis provenen dels processos de fusió bancària o d'altres empreses. Entre les empreses noves en el rànquing de 2018, respecte a 2010, destacar Immobiliària Colonial (29è), G. Catalana Occident (30è), Logística (32è), Gestamp (34è) o Cie. Automot. (35è).

Si es compara, el rànquing de 2018 respecte a 2000, han desaparegut del rànquing de 2018 companyies com Terra (8è), Altadis (11è), que va ser adquirida per Imperial Tobacco, Zeltia (16è), Pressa (17è), TPI (20è) venuda a Yell, Sogecable (21è). Tanmateix, es produeixen fusions en altres sectors, tals com Unión Fenosa (8è) i Gas Natural (9è) que crea Naturgy (7è) al 2018, i d'altres com H. Cantàbric, Dragatges o Banc Popular.

A diferència del top-50 mundial en el qual es produeix un canvi important en les empreses participants, i l'aparició d'un nou àmbit amb empreses potents i globals en l'economia digital, en el cas espanyol, com també es dona amb diferent intensitat en altres mercats borsaris europeus, no es produeixen canvis significatius i rellevants en la composició dels 35 valors més elevats, amb una major rellevància en les seves posicions de les empreses globals tals com Inditex (1r), Amadeus It (6è), Arcel. Mittal (12è), Grifols (17è), entre altres. Destaca la presència de companyies elèctriques i de construcció, que representen més de la meitat del nombre d'empreses presents en el top-35 espanyol i que ocupen majoritàriament les primeres posicions d'aquest.

TOP 50 EMPRESES A NIVELL GLOBAL					
2018		2010		2000	
Capitalització bursària (M\$)		Capitalització bursària (M\$)		Ingressos (M\$)	
Apple	926.900	Exxon Mobil	368.712	General Motors	189.058
Amazon.com	777.800	PetroChina	303.274	Wal-Mart Stores	166.809
Alphabet	766.400	Apple	295.886	Exxon Mobil	163.881
Microsoft	750.600	BHP Billiton	243.540	Ford Motor	162.558
Facebook	541.500	Microsoft	238.785	General Electric	111.630
Alibaba	499.400	Industrial & Commercial Bank of China	233.369	Intl. Business Machines	87.548
Berkshire Hathaway	491.900	Petrobras	229.067	Citigroup	82.005
Tencent Holdings	491.300	China Construction Bank	222.245	AT&T	62.391
JPMorgan Chase	387.700	Royal Dutch Shell	208.594	Altria Group	61.751
ExxonMobil	344.100	Nestle	203.534	Boeing	57.993
Johnson & Johnson	341.300	China Mobile	199.269	Bank of America Corp.	51.392
Samsung Electronics	325.900	Berkshire Hathaway	198.307	SBC Communications	49.489
Bank of America	313.500	General Electric	194.875	Hewlett-Packard	48.253
ICBC	311.000	Wal-Mart Stores	192.098	Kroger	45.352
Royal Dutch Shell	306.500	Chevron	183.634	State Farm Insurance Cos	44.637
Visa	295.100	IBM	182.329	Sears Roebuck	41.071
Wells Fargo	265.300	HSBC	180.289	American Intl. Group	40.656
China Construction Bank	261.200	Procter & Gamble	180.072	Enron	40.112
Intel	254.800	AT&T	173.636	TIAA-CREF	39.410
Chevron	248.100	Vale	170.159	Compaq Computer	38.525
Walmart	246.200	Johnson & Johnson	169.856	Home Depot	38.434
Nestle	237.300	JP Morgan Chase	165.827	Lucent Technologies	38.303
UnitedHealth Group	229.000	Wells Fargo & Co	162.659	Procter & Gamble	38.125
Cisco Systems	221.300	Oracle	158.141	Albertson's	37.478
PetroChina	220.200	Novartis	155.500	MCI WorldCom	37.120
Home Depot	219.400	Coca-Cola	152.720	Fannie Mae	36.969
Pfizer	207.700	Gazprom	150.058	Kmart Holding	35.925
Taiwan Semiconductor	203.000	Google	147.546	Texaco	35.690
Novartis	203.000	Rio Tinto	145.389	Merrill Lynch	34.879
Mastercard	201.900	Pfizer	140.254	Morgan Stanley	33.928
Verizon Communications	200.900	Bank of China	139.943	Chase Manhattan Corp.	33.710
Toyota Motor	200.700	Citigroup	137.407	Target	33.702
HSBC Holdings	200.300	BP	137.042	Bell Atlantic	33.174
Boeing	199.500	Toyota Motor	136.891	Merck	32.714
AT&T	198.300	Samsung Electronics	136.229	ChevronTexaco	32.676
China Mobile	192.600	Vodafone Group	135.255	J.C. Penney	32.510

Oracle	191.100	Agricultural Bank of China	135.012	Motorola	30.931
Roche Holding	189.700	Bank of America	134.536	McKesson	30.382
Citigroup	185.800	Total	124.916	Intel	29.389
Procter&Gambel	184.500	Intel	117.305	Safeway	28.860
Anheuser-Busch InBev	184.300	Schlumberger	113.926	Ingram Micro	28.069
Agricultural Bank of China	184.100	Siemens	113.690	DuPont	27.892
Ping An Insurance Group	181.400	Cisco Systems	112.130	Johnson & Johnson	27.471
Coca-Cola	179.300	Merck	111.035	Costco Wholesale	27.456
Total	168.000	Philip Morris International	106.196	Time Warner	27.333
AbbVie	165.300	CNOOC	105.960	United Parcel Service	27.052
Merck & Co.	160.600	Telefonica	103.872	Allstate	26.959
Bank of China	158.600	PepsiCo	103.538	Prudential Financial	26.618
Unilever	155.800	Roche	103.266	Aetna	26.453
DowDuPont	155.300	Sinopec	101.583	Bank One Corp.	25.986

Font: Forbes, Financial Times.

TOP 35 EMPRESSES ESPANYOLES					
2018		2010		2000	
Capitalització bursària (M\$)		Capitalització bursària (M\$)		Capitalització bursària (M\$)	
Inditex	69.657	Telefónica	77.428	Telefónica	75.764
Santander	64.508	Santander	66.033	BSCH	51.477
Iberdrola	44.899	Arcel.Mittal	41.161	BBVA	49.969
Telefónica	38.105	Inditex	34.925	Repsol YPF	20.773
BBVA	30.909	BBVA	33.951	Endesa	19.216
Amadeus It	26.698	Iberdrola	31.631	Iberdrola	12.036
Naturgy	22.275	Repsol YPF	25.455	B.Popular	8.056
Repsol	21.506	Endesa	20.429	Terra	7.207
Endesa	21.313	Criteria	13.391	Union Fenosa	5.956
Aena	20.363	Iberdrola Renovables	11.219	Gas Natural	5.212
Caixabank	18.925	ACS Const.	11.037	Altadis	5.040
Arcel.Mittal	18.578	Gas Natural	10.591	Amadeus	4.661
IAG	13.785	Abertis Infr.	9.944	Bankinter	2.710
Ferrovial	13.067	Amadeus IT	7.018	Acesa	2.590
ACS Const.	10.645	Mapfre	6.259	Acciona	2.583
Red Ele.Corp	10.548	Ferrovial	5.454	Zeltia	2.486
Grifols	9.758	B.Popular	5.281	Prisa	2.311
Bankia	7.898	Cepsa	4.891	H.Cantabrico	2.253
Siemens Gamesa	7.247	Red Ele.Corp	4.762	Carrefour	2.213
Mapfre	7.145	Banesto	4.262	TPI	2.099
Bankinter	6.308	B. Sabadell	3.728	Sogecable	2.037
Enagas	5.637	Zardoya Otis	3.683	Dragados	1.999
B. Sabadell	5.630	Enagas	3.561	Corporación Alba	1.969
Cellnex	5.187	Acciona	3.368	Acerinox	1.925
Merlin Prop.	5.066	Acerinox	3.272	G.Ferrovial	1.908
FCC	4.432	Iberia	3.045	Ag.Barcelona	1.819
Acciona	4.231	Telecinco	2.744	ACS,Const.	1.608
Grifols B	4.219	Tec.Reunidas	2.661	NH Hoteles	1.566
Inm.Colonial	4.134	Prosegur	2.600	Indra	1.486
G.Catalana Occidente	3.912	FCC	2.503	Cepsa	1.477
Zardoya Otis	2.922	Ebro Foods	2.436	FCC	1.456
Logista	2.902	Corporación Alba	2.282	Corporación Mapfre	1.229
Prosegur Cash	2.901	OHL	2.262	Sol Melia	1.221
Gestamp	2.860	Grifols	2.173	Aurea Conces.	1.153
Cie Automot.	2.766	Indra "A"	2.098	Aceralia	1.126

Font: BME.

LA INNOVACIÓ EN EL SECTOR PRODUCTIU

Els canvis tecnològics, l'economia digital, la internet de les coses i la major incorporació de la intel·ligència artificial, els robots i altres mecanismes, són ja rellevants en aquesta denominada Indústria 4.0 del segle XXI, d'igual forma que va ser la màquina de vapor en la Revolució Industrial. La seva introducció en el segle XIX va ser àmpliament contestada des de diverses posicions, però sense ella i les successives millores tecnològiques difícilment, tant i especialment en el segle XX i XXI, s'hauria produït tal millora de l'economia, com mai vista en la història econòmica mundial.

Per aquest motiu s'ha considerat adequat fer una anàlisi de la seva presència, i en aquest sentit, recentment Eurostat ha publicat una sèrie d'estadístiques relacionades amb la utilització de robots industrials i de serveis en els diferents països de la UE per a l'any 2018.

D'aquestes dades es conclou que a la UE un 7% de les empreses, amb almenys 10 treballadors, utilitza robots industrials o de serveis. Espanya es troba en la cota superior, amb un percentatge d'empreses que utilitzen robots industrials o de serveis al voltant de l'11%.

UTILITZACIÓ DE ROBOTS PER PAÍS I GRANDÀRIA D'EMPRESA					
Percentatge	Total	Petites	Mitjanes	Pimes	Grans
Unió Europea	7	5	12	6	25
Espanya	11	9	17	10	26
Bulgària	4	3	9	4	18
República Txeca	6	3	14	5	31
Dinamarca	10	7	20	9	33
Alemanya	5	3	9	4	25
Grècia	3	2	7	3	9
França	8	6	14	7	27
Itàlia	9	7	17	8	26
Xipre	1	1	2	1	3
Lituània	3	2	5	3	18
Hongria	3	2	8	3	25
Malta	4	4	5	4	13
Països Baixos	8	6	14	7	18
Àustria	5	4	10	4	30
Polònia	6	5	11	6	22
Portugal	8	6	17	7	23
Romania	3	2	5	2	14
Eslovènia	7	4	16	6	34
Eslovàquia	5	3	11	4	29
Finlàndia	10	9	16	10	34
Suècia	7	5	17	7	32
Noruega	4	3	9	3	23

Font: Eurostat.

Per grandària d'empresa, s'observa com el grau de penetració dels robots en el procés de producció es correlaciona amb la grandària empresarial. Així, el 5% de les petites empreses, el 12% de les mitjanes i el 25% de les grans tenen robots a la UE. Espanya es troba al capdavant del rànquing europeu, amb un 11% d'empreses amb robots degut, no tant a les grans empreses (26%) que és molt semblant a la mitjana europea, com per la major presència d'aquests en la petita (9%) i mitjana (17%) empresa.

Cal assenyalar, que la gran empresa té un pes més destacat en països receptors d'inversions industrials estrangeres, com Eslovènia (34%), Eslovàquia (29%) o Rep. Checa (31%).

Per sectors, la diferència és encara més acusada. A la UE, el grau d'utilització de robots en la manufactura assoleix el 18%, mentre que en altres sectors només s'arriba al 4%. Cal destacar que a Espanya els percentatges són majors: la utilització de la manufactura arriba al 25% i en altres sectors com l'electricitat al 10% o la construcció al 6%.

UTILITZACIÓ DE ROBOTS PER SECTOR D'ACTIVITAT		
Percentatge	Espanya	UE
Total	11	7
Manufactura	25	18
Electricitat, gas, vapor, aire condicionat i subministrament d'aigua	10	3
Construcció	6	3
Comerç a l'engròs i al detall; Reparació de vehicles de motor i motocicletes	7	4
Transport i emmagatzematge	6	3
Allotjament	6	2
Informació i comunicació	2	2
Sector immobiliari	3	1
Activitats professionals, científiques i tècniques	4	3
Activitats administratives i serveis de suport	6	3
Sector de les TICs	4	4
Comerç al detall, excepte de vehicles de motor i motocicletes	4	4

Font: Eurostat.

La incorporació de robots està molt lligada a la indústria i, per tant, a les manufactures, deixant a la resta de sectors un paper molt menys rellevant en quant a la presència de robots en el procés productiu.

D'altra banda, en un document de la WIPO (Organització Mundial de la Propietat Intel·lectual) sobre intel·ligència artificial, s'assenyala el rol preponderant de la Xina i els EUA en aquest àmbit, amb dades sobre sol·licitud de patents tant per empreses com per institucions científiques. Destaca el posicionament de la República de Corea, mentre que el Japó i Europa mantenen una posició secundària. En l'àmbit europeu, les economies amb major presència d'intel·ligència artificial són Alemanya i França, que marcarà també un factor disruptiu en el procés productiu.

MERCAT DE TREBALL

L'evolució de l'ocupació en els últims mesos ha estat positiva tant en termes de l'EPA com d'afiliació, amb una reducció sostinguda de l'atur.

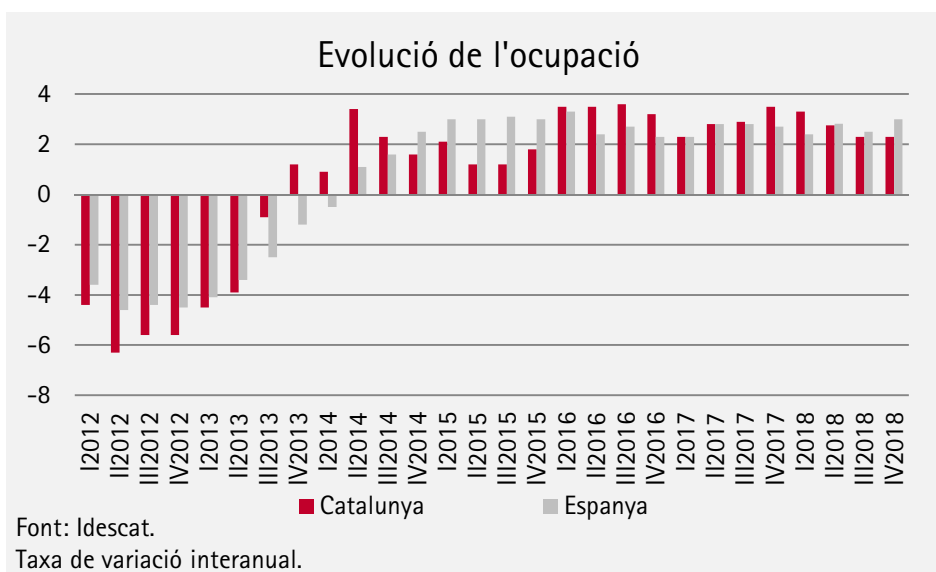
Les dades de l'EPA del quart trimestre del 2018 indiquen un increment de l'ocupació de 36.600 persones a Espanya respecte al trimestre anterior. D'aquesta forma, l'ocupació total en termes desestacionalitzats va pujar un 0,9% intertrimestral. A Catalunya, l'ocupació es va reduir en 2.800 persones.

D'altra banda, en els últims 12 mesos l'augment de l'ocupació va ser del 3,0%, és a dir, 566.200 ocupats més a Espanya. A Catalunya, l'ocupació es va incrementar en 75.000 persones, amb una variació del 2,3% respecte a igual trimestre de l'any anterior. Així, el total de persones ocupades ascendeix a 19.564.600 a Espanya i a 3.391.100 a Catalunya. Cal destacar, que l'augment de l'ocupació es va donar en paral·lel a una pujada de la població activa, fins a les 22.868.800 persones en el conjunt d'Espanya i 3.842.500 a Catalunya.

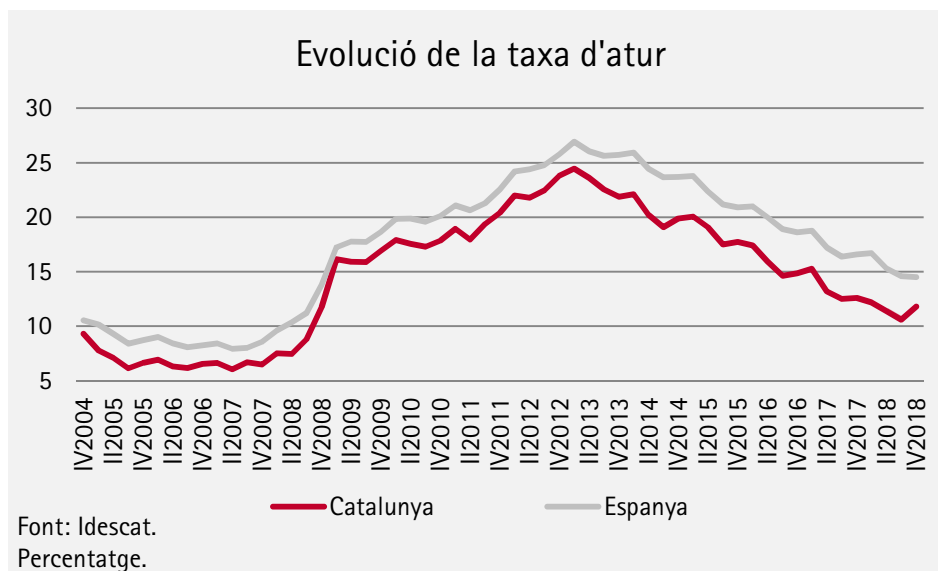
En el conjunt d'Espanya, la creació d'ocupació anual es va donar tant en el sector privat (430.000 persones) com en el públic (136.200 persones). Al seu torn, el nombre d'assalariats va créixer en 531.000 en els últims 12 mesos, dels quals 363.700 van ser indefinits. Del total d'ocupació nova neta, tots els sectors van crear ocupació excepte la indústria que va destruir ocupació. Aquest comportament de desaceleració de la indústria va associat a una evolució similar en els indicadors d'activitat del sector industrial.

25

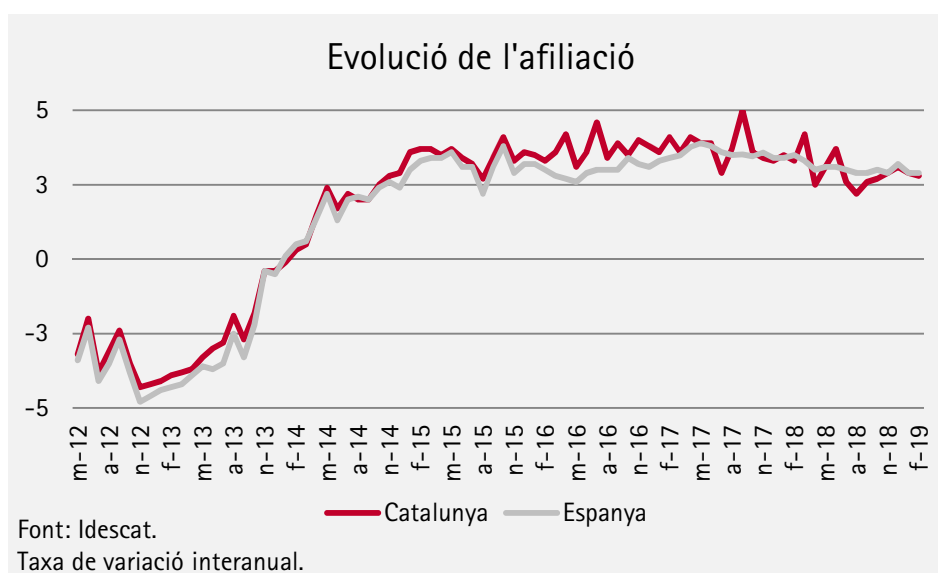
A Catalunya, en els últims 12 mesos, la creació neta d'ocupació es va donar exclusivament en els serveis i la construcció. Del total de nous assalariats (94.100 persones), 26.600 van ser en el sector privat i 67.500 en el públic, i de tots ells 60.500 amb contracte indefinit. A diferència d'Espanya, on el creixement de l'ocupació privada va representar el 76%, a Catalunya va ser del 28%.

La xifra de desocupats total es va situar en 3.304.300 i 451.400 a Espanya i Catalunya, respectivament, la qual cosa implica un ritme de caiguda interanual del 12,3% i del 5,8%. Així, la taxa d'atur es va situar en el 14,5% a Espanya i el 11,8% a Catalunya, amb un lleuger repunt en el quart trimestre a Catalunya.

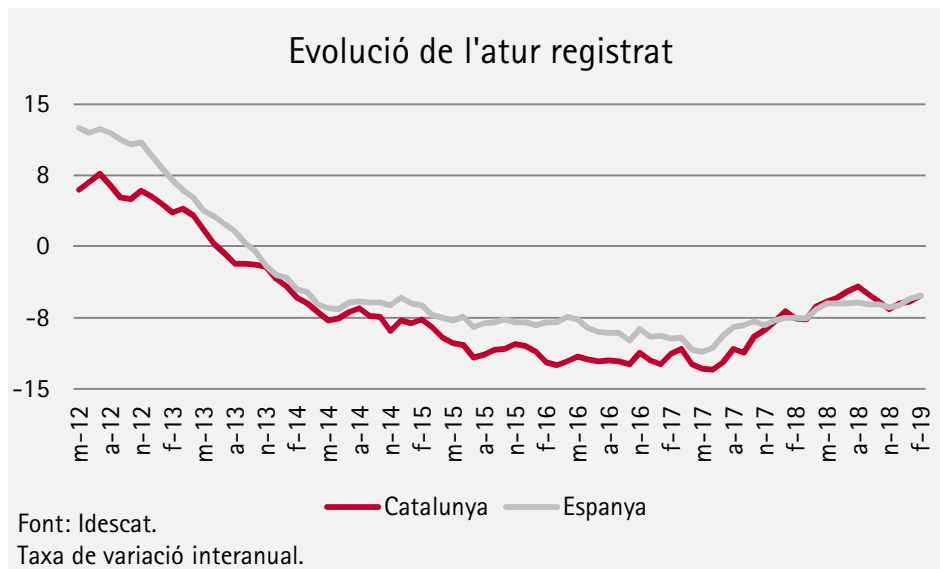

D'altra banda, l'afiliació total a Catalunya va augmentar un 2,8% interanual al febrer, la qual cosa implica 93.497 afiliats més en els últims 12 mesos. A Espanya, la pujada va ser de magnitud similar (2,9%), amb un increment de 524.958 afiliats respecte a igual mes de l'any anterior. La xifra d'afiliació total actualment ascendeix a 3.385.406 i 18.888.472 persones a Catalunya i Espanya, respectivament.

D'altra banda, l'atur registrat es va contreure el mes de febrer, amb una reducció de 5,2% anual tant a Catalunya com a Espanya. En termes intertrimestrals, l'atur va disminuir a Catalunya (reducció de

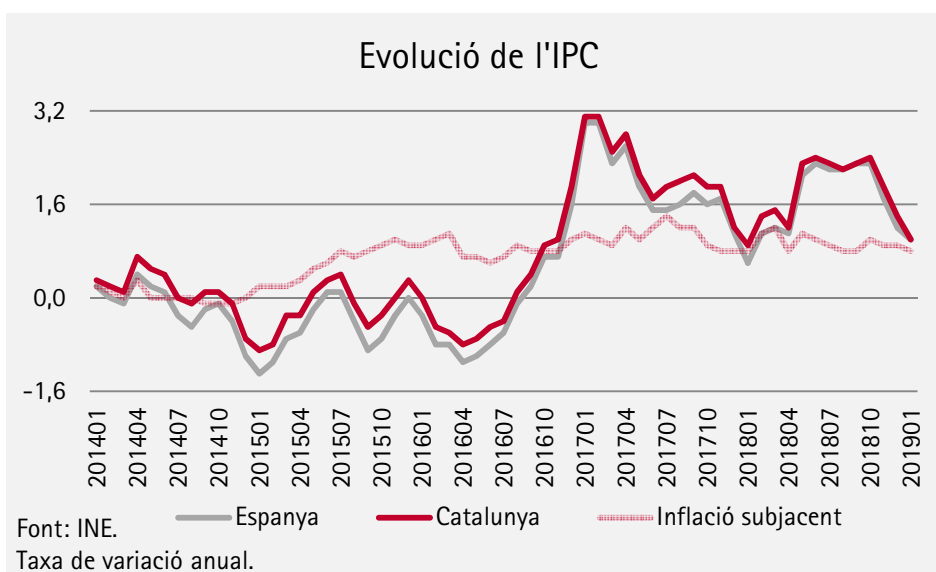
1.734 persones), però no en el conjunt d'Espanya (augment de 3.279 persones). D'aquesta forma, el nombre d'aturats registrats a Catalunya va totalitzar 396.642 persones i a Espanya 3.289.040.

PREUS I FINANÇAMENT

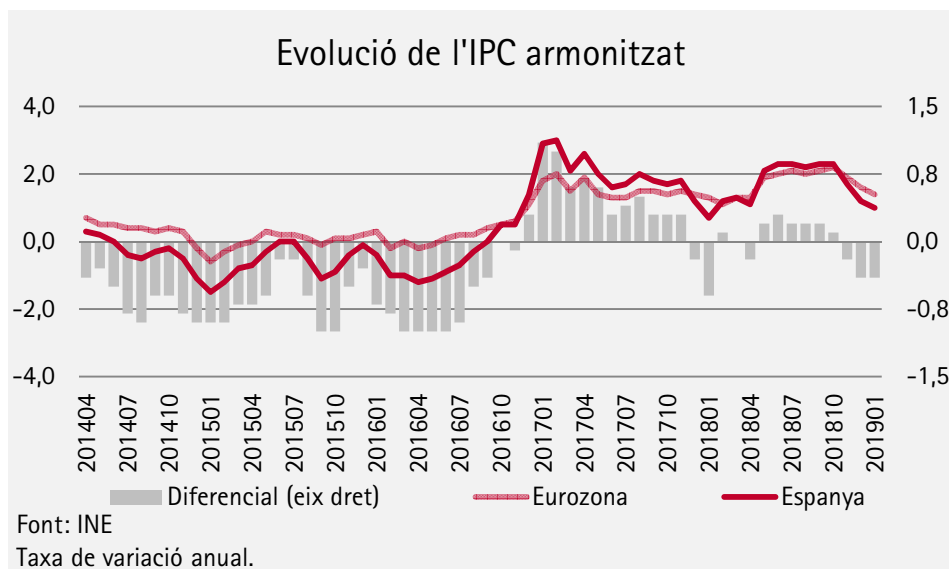
A la primera meitat de 2018, la inflació va registrar un fort repunt degut a l'increment del preu del petroli. Així, la inflació es va mantenir entorn del 2,2%-2,3% fins al mes d'octubre quan va començar a baixar una vegada estabilitzat el preu del petroli. D'aquesta forma, al gener la taxa de variació anual de l'IPC va ser del 1,0% tant a Espanya com a Catalunya.

Els grups que han tingut una major influència negativa en l'IPC (Espanya) van ser aliments i begudes no alcohòliques, transport i oci i cultura, cadascun influenciat, respectivament, per l'efecte d'un menor increment en els preus de certs aliments (peix i mariscos), dels carburants i lubricants i dels paquets turístics.

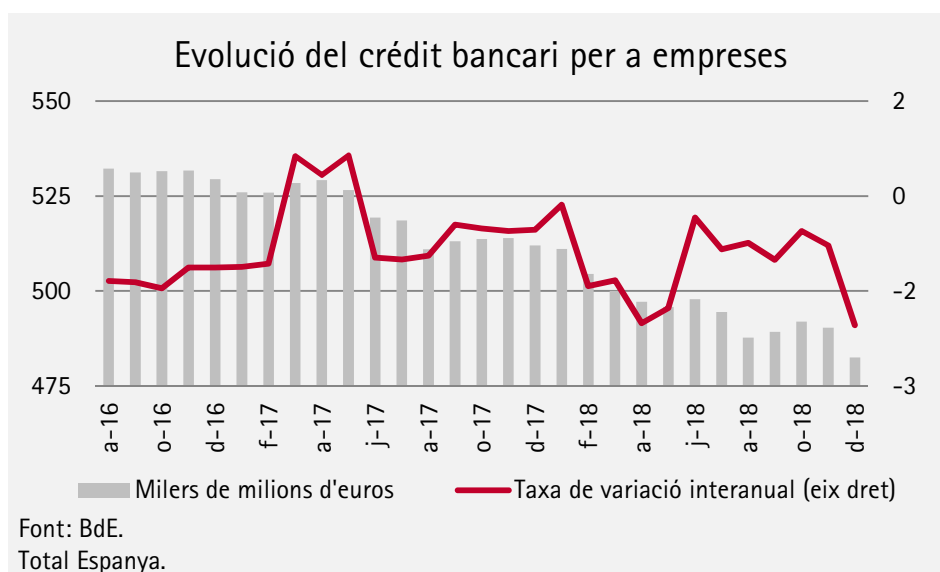
D'altra banda, la inflació subjacent –índex general sense aliments no elaborats ni productes energètics– va disminuir el seu ritme de creixement una dècima fins al 0,8%; reduint la bretxa amb l'IPC general.

Tanmateix, l'indicador d'inflació harmonitzat (IPCA) –que permet realitzar una comparació amb l'evolució dels preus en l'Eurozona– també es va situar en el 1,0%, quatre dècimes per sota de la inflació de la Unió Monetària. Així, la bretxa de preus amb la zona euro ha tornat a ser favorable a Espanya.

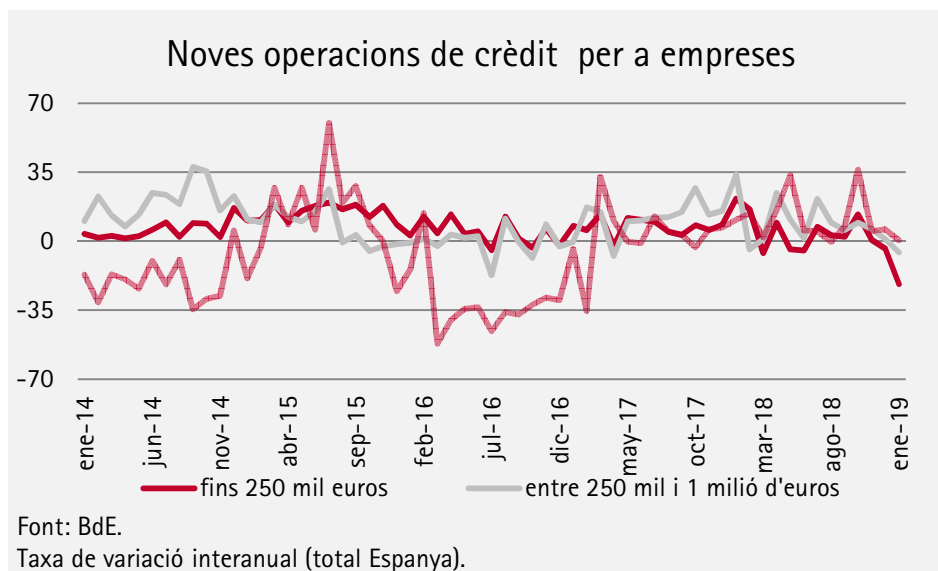

En el que a finançament del sector privat de l'economia espanyola es refereix, la destinada a llars i ISFLSL manté les variacions positives que es vénen observant des de juny de l'any passat, amb un increment de 0,5% al gener. El crèdit a l'habitatge es va contreure un 1,1%, mentre que el d'altres destinacions va augmentar un 5,1%. D'altra banda, en el cas de les societats no financeres, el finançament va baixar un 2,4%, la qual cosa implica un descens més intens que el registrat en 2018 (-1,8%).

Quant al cost del crèdit, el tipus d'interès aplicat a empreses per a operacions noves menors a 250.000 euros va ser de 3,17% al gener i per a les operacions superiors a 1 milió d'euros el tipus va ser de 1,40%. Per a les llars i ISFLSL, els tipus d'interès dels préstecs van ser del 2,34% per a l'adquisició d'habitatge i del 8,69% per al consum, mentre que per a altres finalitats la taxa va ser de 4,74%.

Per altra banda, les noves operacions de crèdit, al gener, es van reduir en el cas de les societats no financeres de menor grandària (aproximat a través dels crèdits de menys d'1 milió d'euros), un 18,6% en termes interanuals. Per a les grans empreses (aproximat a través dels crèdits de més d'1 milió d'euros) l'increment va ser molt moderat (+0,5%).

En relació a l'endeutament empresarial, cal comentar, un recent informe de l'OCDE en el qual es destaca que l'endeutament de les empreses no financeres ha registrat nivells rècord en un context de política monetària no convencional, arribant als 13.000.000 milions de dòlars a finalitats de 2018, la qual cosa representa el doble del nivell anterior a la crisi financera del 2008. Les empreses de les economies avançades mantenen un 79% de la suma total del deute corporatiu mundial.

SECTOR PÚBLIC

Amb dades fins al mes de novembre de 2018, es constata que el dèficit consolidat (sense CCLL) va ser de l'1,5% del PIB, la qual cosa implica una reducció del 29,7% respecte al mateix període de 2017, quan el dèficit era de 2,2% del PIB. D'aquesta forma, el conjunt de les AAPP va registrar una necessitat de finançament acumulat fins al mes de novembre de 18.055 milions d'euros, la qual cosa implica un ajust del dèficit de 0,7 punts del PIB.

La millora en el saldo fiscal es deu a l'increment en els ingressos (6,7%) –particularment dels impostos (7,5%)– que ha compensat l'expansió de la despesa (4,3%), una despesa en el qual ha destacat el creixement de la formació bruta de capital fix (13,9%), de les prestacions socials (4,1%) i de la remuneració d'assalariats (3,3%). El pagament d'interessos s'ha mantingut pràcticament igual respecte al mateix període de 2017, en 26.722 milions d'euros, per la qual cosa el superàvit primari s'ha incrementat en 7.636 milions d'euros (0,7% del PIB).

Tenint en compte el sector de l'Administració, la caiguda del dèficit consolidat obeeix a la millora dels saldos de l'Administració Central (amb una reducció del 31,1%) i dels Fons de la Seguretat Social (una caiguda del dèficit de 12,1%), i a l'increment del superàvit de l'Administració Regional (de 363 milions d'euros al 2017 a 1.341 milions al 2018).

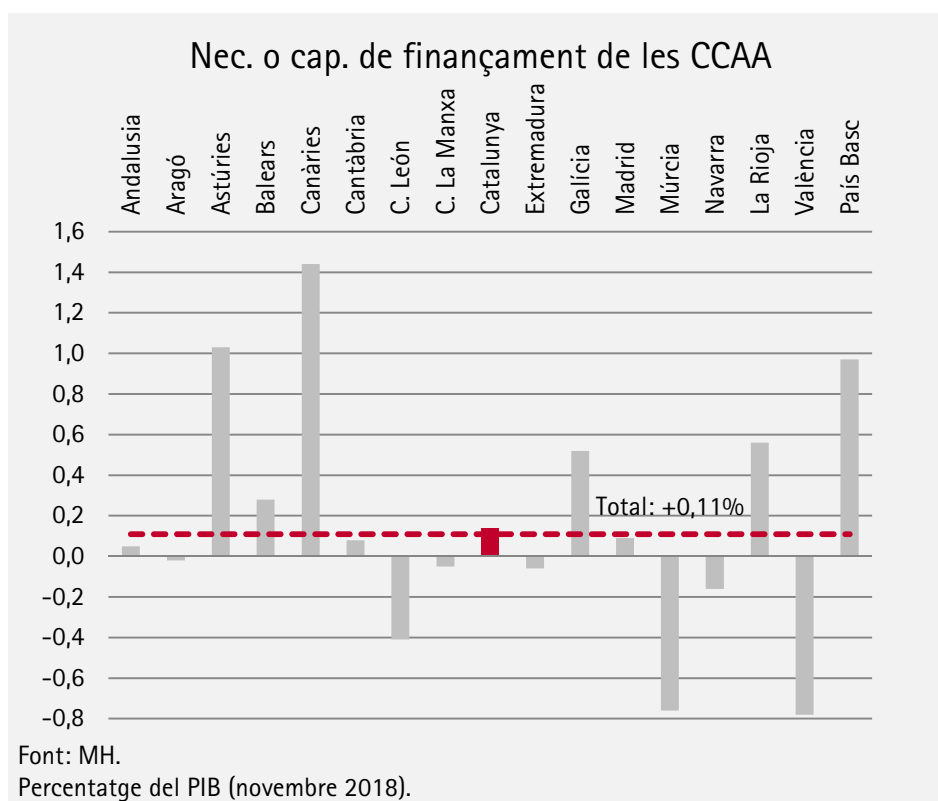
CAPACITAT (+) O NECESSITAT (-) DE FINANÇAMENT					
	Milions d'euros			% del PIB	
	2017	2018	%	2017	2018
Acumulat a finals de novembre					
Administració Central	-18.268	-12.547	-31,3	-1,57	-1,04
Estat	-18.094	-11.993	-33,7	-1,55	-0,99
Organismes de l'Administració Central	-174	-554	218,4	-0,01	-0,05
Administració Regional	363	1.341	269,4	0,03	0,11
Fons de la Seguretat Social	-7.795	-6.849	-12,1	-0,67	-0,57
Sistema de Seguretat Social	-9.000	-8.642	-4,0	-0,77	-0,71
SPEE	832	1.648	98,1	0,07	0,14
FOGASA	373	145	-61,1	0,03	0,01
Consolidat	-25.700	-18.055	-29,7	-2,20	-1,49
Ajuda financera	-443	-7	-98,4	-0,04	0,00
Consolidat sense ajuda financera	-25.257	-18.048	-28,5	-2,17	-1,49
PIB utilitzat	1.166.319	1.211.811			

Font: MH.

Catalunya va presentar una capacitat de finançament equivalent al 0,14% del PIB (319 milions d'euros), enfront del superàvit de 0,04% d'igual període de l'any anterior (91 milions d'euros). El saldo positiu de Catalunya s'explica per un major increment dels recursos (5,6%) que de les ocupacions (4,7%).

OPERACIONS NO FINANCERES DE CATALUNYA					
Acumulat a finals de novembre	Milions d'euros			% del PIB	
	2017	2018	%	2017	2018
Recursos no financers	26.832	28.328	5,6	11,98	12,17
Impostos	11.644	12.251	5,2	5,20	5,26
Impostos sobre la producció i les importacions	2.346	2.493	6,3	1,05	1,07
Impostos corrents sobre la renda, patrimoni, etc.	8.903	9.341	4,9	3,97	4,01
Impostos sobre el capital	395	417	5,6	0,18	0,18
Cotitzacions socials	18	15	-16,7	0,01	0,01
Transferències entre AAPP	11.998	12.732	6,1	5,36	5,47
Resta de recursos	3.172	3.330	5,0	1,42	1,43
Usos no financers	26.741	28.009	4,7	11,94	12,04
Consums intermedis	4.627	4.582	-1,0	2,07	1,97
Remuneració d'assalariats	10.334	10.650	3,1	4,61	4,58
Interessos	1.094	1.055	-3,6	0,49	0,45
Subvencionis	348	313	-10,1	0,16	0,13
Prestacions socials diferents de les tr. espècie	543	599	10,3	0,24	0,26
Transferències socials en espècie	5.142	5.284	2,8	2,30	2,27
Formació bruta de capital fix	1.717	1.779	3,6	0,77	0,76
Transferències entre AAPP	2.218	2.995	35,0	0,99	1,29
Resta d'usos	718	752	4,7	0,32	0,32
Capacitat (+) o Necessitat (-) de finançament	91	319	250,5	0,04	0,14
PIB utilitzat	223.988	232.724			

Font: MH.

PRESSUPOSTOS GENERALS DE L'ESTAT PER A 2019

Al Congrés dels Diputats s'han prosperat les esmenes a la totalitat del projecte PGE2019. Aquest és un escenari que incrementa la inestabilitat política, i que ha provocat l'avançament de les eleccions.

Malgrat ser un projecte de PGE sobre els quals Foment havia abocat molts matisos i dubtes, especialment per la pujada d'impostos, la patronal catalana en tot moment havia defensat l'oportunitat de poder ser tramitats pel Congrés, cosa que hagués possibilitat un debat i negociació via esmenes al projecte de llei, que feien falta per a dur a terme la seva aprovació. Aquest era un senyal d'estabilitat política i que hagués permès un diàleg més serè i raonat mitjançant la seva tramitació parlamentària, que requeria d'una majoria suficient.

La gran perjudicada en tota pròrroga pressupostària són les inversions, i especialment les d'infraestructures, que des de feia molts anys no pujaven, i que en aquest projecte de PGE2019 ho feien un 40%, i que majoritàriament decauran –excepte les que tinguin caire pluriennal– i ho feien, de forma important, també a Catalunya.

La presentació dels Pressupostos Generals de l'Estat per a 2019 (PGE2019) requereix una valoració positiva per la normalitat institucional que comporta. Així, destaca en els PGE2019, que es continués amb la política de reducció del dèficit públic, atès que preocupa i ocupa l'adopció de mesures addicionals en l'àmbit fiscal, orientades especialment al món empresarial, que llastra la capacitat competitiva de la nostra economia. D'altra banda, la nova despesa en pensions absorbia el 82% de l'increment de la despesa pública, que augmenta en xifres com fa anys que no es veien. Es valorava, a més, que s'impulsi la despesa en infraestructures –gran castigat de la dècada–, que es projectin inversions a Catalunya superiors al seu pes poblacional que feia anys que tampoc es veien, i que hi hagués una aposta també pel tren convencional, que aglutina la majoria del volum del trànsit ferroviari.

ESCENARI MACROECONÒMIC		
Variació anual	2017	2018
Despesa en consum final nacional	2,2	1,7
Despesa en consum final nacional privada	2,3	1,7
Despesa en consum final de les AA.PP.	1,9	1,4
Formació bruta de cabdal	5,5	4,3
Variació d'existències (contribució al creixement del PIB)	0,0	0,0
Demanda nacional (contribució al creixement del PIB)	2,9	2,2
Exportació de béns i serveis	2,4	2,8
Importació de béns i serveis	3,5	3,1
Saldo exterior (contribució al creixement del PIB)	-0,3	-0,1
PIB	2,6	2,2
PIB a preus corrents: milers de milions d'euros	1.208,8	1.255,3
% variació	3,6	3,8
Preus		
Deflactor del PIB	1,0	1,7
Costos laborals, ocupació i paro		
Remuneració (cost laboral) per assalariada	1,0	2,1
Ocupació total	2,5	1,8
Productivitat per ocupat	0,1	0,3
Cost laboral unitari	0,9	1,7
Pro memòria (Enquesta de Població Activa)		
Taxa d'atur (% de la població activa)	15,5	14,0
Sector exterior (percentatge del PIB)		
Saldo operacions corrents amb la resta del món	1,1	1,0
Capacitat (+) necessitat (-) de finançament front resta món	1,3	1,2

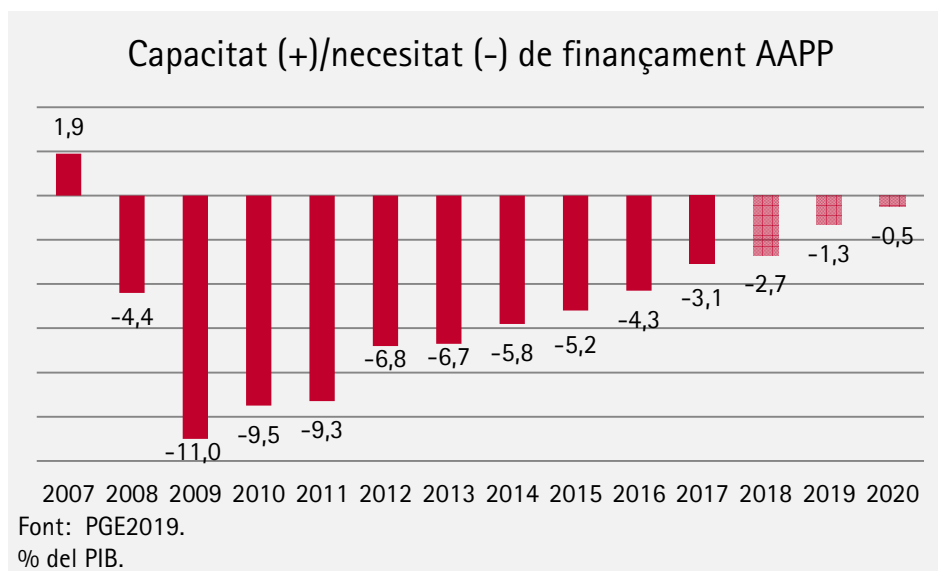
Font: PGE2019.

Les projeccions del Govern sobre el creixement del PIB d'Espanya s'havien rebaixat respecte a l'estimació anterior, però se situen, de totes maneres, lleugerament per sobre d'altres estimacions, com les de la Comissió Europea (2,0%), OCDE (1,9%), encara que en línia amb les del Banc d'Espanya, per exemple. Pel que pot inferir-se que la previsió del Govern se situa en la banda alta de les estimacions més recents.

El quadre macroeconòmic dels PGE2019 dibuixava una suau desacceleració, especialment de la demanda interna, amb una moderació del dinamisme del consum privat, l'increment del qual passarà del 2,3% en 2018 al 1,7% en 2019. La inversió també creixerà a menor ritme, però superior al del conjunt de l'economia (4,3%). La contribució de la demanda externa, d'altra banda, continuarà sent negativa, encara que amb una menor reducció del ritme de creixement de les exportacions respecte als anys anteriors. En aquest sentit, és important destacar que el creixement de l'economia espanyola continuarà acompanyat d'un saldo positiu amb l'exterior, per la qual cosa es preveu que la capacitat de finançament de l'economia enfront de la resta del món sigui del 1,2% del PIB en 2019.

Encara que el creixement econòmic se suavitzava, es continuarà amb un augment de l'ocupació destacada, encara que més moderat, i amb un creixement testimonial de la productivitat laboral. Així l'ocupació creixerà un 1,8% (enfront del 2,5% del 2018), que permetrà que la taxa d'atur continuï descendint fins al 14% en el conjunt estatal. Els costos laborals unitaris en termes nominals creixeran, i també la inflació, mesurada en aquest cas a través del deflactor del PIB.

El Govern va aprovar uns nous objectius de dèficit per acord del Consell de Ministres al juliol de 2018. Aquests objectius resulten diferents dels plasmats el 7 de desembre de 2018 per l'actual Govern, que va xifrar el dèficit en el -1,8% per a 2019 (enfrent del -1,3% previst anteriorment), però que, malgrat aprovar-se en el Congrés de Diputats, va ser vetada pel Senat el passat 27 de desembre, per la qual cosa es tornava als objectius de juliol.

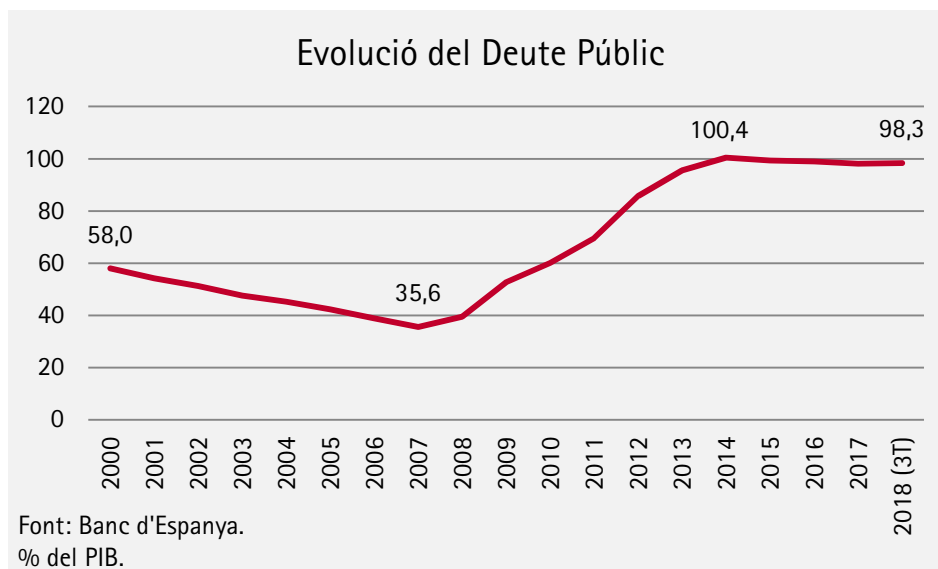

S'assignen a les diferents administracions la distribució dels compromisos de dèficit públics per a l'any 2019, que suposa aconseguir el -0,9% per a la Seguretat Social, el -0,1% per a les CCAA i el -0,3% per a l'Administració Central.

CAP.(+)/NEC.(-) DE FINANÇAMENT (PDE)		
% del PIB	2019	2020
Adm. Central	-0,3	0,0
CCAA	-0,1	0,0
Corp. Locals	0,0	0,0
Seg. Social	-0,9	-0,5
Total AAPP:	-1,3	-0,5

Font: PGE2019.

Finalment, s'exposa els objectius de deute públic, que anirà reduint-se gradualment a causa de la millora de l'activitat econòmica i la consolidació de les finances públiques, amb una reducció del dèficit públic que l'any 2021 se situarà en el 0,4% del PIB.

En els PGE2019 es proposava un conjunt de mesures amb el qual afegir 5.654 milions d'euros, i entre les que destaquen:

- els 1.776 milions relatius al IS, on es fixa un pagament mínim
- la reducció del percentatge de deducció per doble imposició (del 100% al 95%)
- l'increment del nombre de trams de la tarifa estatal de l'IRPF, que augmentava en 4 punts el tipus impositiu marginal màxim
- la creació de dos impostos els projectes de llei dels quals es van aprovar en el Consell de Ministres del 18 de gener, que són els de determinats serveis digitals i el de transaccions financeres, mitjançant els quals s'estima un ingrés en 2019 de 1.870 milions d'euros
- l'increment en 1 punt de la tarifa de l'IP (tarifa estatal), situant el seu màxim en 3,5%
- la incorporació de mesures antifrau per les quals s'espera recaptar 828 milions d'euros
- els retocs en l'IVA i la reducció del 25% al 23% el tipus impositiu reduït per a les Pimes.

En definitiva, es prenen mesures de major càrrega fiscal que novament recauen de forma molt destacada sobre el sector empresarial, mostrant fort augment malgrat la millora de la recaptació en el seu conjunt. L'ajust fiscal i pressupostari no pot, novament, recaure tan intensament sobre la imposició empresarial, que ja mostra signes de sobrecàrrega en termes comparats, com ha posat de relleu CEOE en un recent estudi sobre fiscalitat empresarial.

IMPACTE DE LES NOVES MESURES D'INGRESSOS	
Milions d'euros	
Impost de societats: Limitació de les exempcions i tributació mínima	1.776
Impost de societats: Rebaixa del tipus per a PIMES	-260
Creació de l'Impost sobre Transaccions Financeres	850
Creació de l'Impost sobre Determinats Serveis Digitals	1.200
Increment de l'IRPF	328
Fiscalitat verda	670
Rebaixa de l'IVA els serveis veterinaris	-35
Mesures de fiscalitat de gènere i desigualtat	-18
Rebaixa de l'IVA del llibre electrònic	-24
Increment de l'Impost de patrimoni	339
Limitació dels pagaments en efectiu	218
Reforçar la llista de morosos	110
Adopció de les millors pràctiques internacionals en la prevenció i lluita contra el frau	500
Total impacte:	5.654

Font: PGE 2019.

Per la part de la despesa, aquesta experimenta, malgrat la reducció del dèficit, un increment del 3,1% en termes consolidats del sector públic estatal. Cal assenyalar tres aspectes que han de tenir-se en compte a l'efecte de la sostenibilitat pressupostària a mig termini:

-El primer fa referència a l'augment de la despesa de pensions que el feia un 6,2% i que explica el 82% de l'increment de la despesa pública total per al pressupost consolidat del 2019. D'aquí la necessitat d'articular mesures que, més enllà d'un any en concret, serveixin per a garantir la sostenibilitat del sistema públic de pensions a mig termini.

-El segon ve determinat pel fort augment, en termes relatius, que experimentava la despesa en infraestructures que és del 39,9% i, per tant, finalitzant una dècada sufragant una part important del dèficit públic mitjançant la reducció de les inversions, especialment en infraestructures. A més calia destacar les majors dotacions que rep el transport ferroviari convencional (mitja distància i rodalia), alhora, que es tempera la inversió en alta velocitat ferroviària. Ja no es pot deixar d'invertir i mantenir la xarxa convencional que resulta ser la que suporta major volum d'activitat.

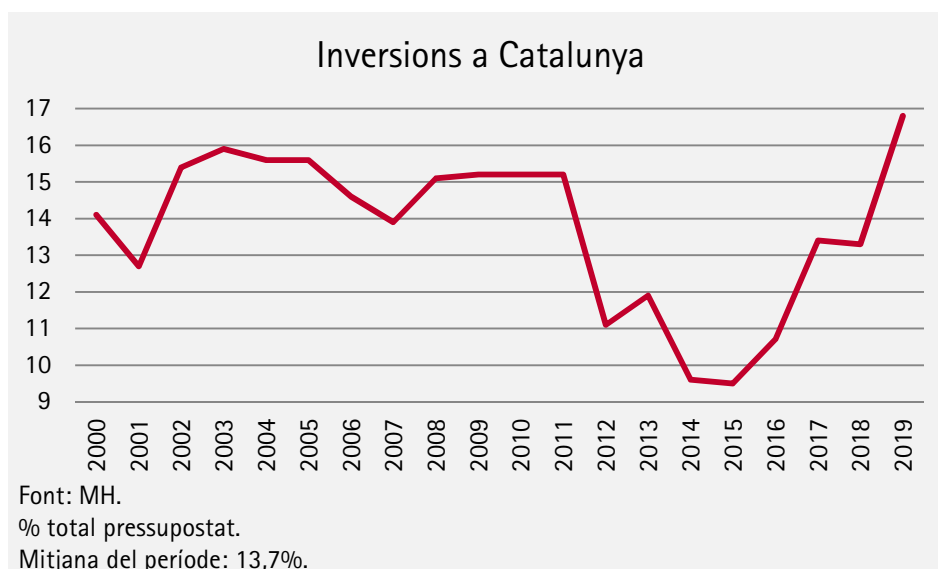
-La tercera qüestió rellevant és que el servei del deute públic encara mostra reduccions del seu import (-0,5%) que permeten dotar amb recursos altres partides pressupostàries, però que a mig termini, una vegada normalitzada la política monetària, tendirà i pressionarà a l'alça, encara que es farà de forma gradual, perquè en aquests últims anys s'ha incrementat la vida mitjana del deute públic, que ja està entre 7,4 i 7,8 anys.

Un altre element destacat en els pressupostos per a l'exercici 2019, era que la inversió pública pujava un 14,6%, amb un augment del 27,6% en el sector públic amb pressupost estimatiu (essencialment, empreses públiques com Renfe, Adif, Aena).

INVERSIÓ REAL PER SUBSECTORS					
Milions de €	2018		2019		Variació
	Import	% sobre el total	Import	% sobre el total	
Sector públic adm. amb pressupost limitatiu	7.576,8	51,3	7.752,6	45,7	2,3
Sector públic amb pressupost estimatiu	7.206,1	48,7	9.194,6	54,3	27,6
Total:	14.782,9	100	16.947,2	100	14,6

Font: PGE2019.

En el cas de Catalunya el volum de la inversió destinada per l'Estat aconseguia la xifra de 2.501,4 milions d'euros, és a dir, el 16,8% del total de la inversió regionalitzable. Aquest percentatge és el màxim aconseguït des de l'any 2000. A més, cal afegir-li aproximadament 200 milions d'euros que corresponen a la primera consignació (pagament de 4 anys) derivada de la Sentència del Tribunal Suprem del 2 de novembre de 2017, que dictamina a favor de la Generalitat de Catalunya, per un import de 759 milions d'euros, ja convinguts en la Comissió Bilateral referent al Pressupost de 2008.

Els Pressupostos feien una aposta en inversions públiques i essencialment en infraestructures a Catalunya, que superen el seu pes en població, encara que no arribi al seu nivell de PIB respecte del conjunt estatal, percentatge que no s'havia vist en el present segle.

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL DE LA INVERSIÓ REAL EN 2019, SECTOR PÚBLIC ESTATAL

CCAA	Sector públic administratiu amb pressupost limitatiu	Sector públic amb pressupost estimatiu	Total	% sobre total reg.
País Basc	19,6	449,7	469,4	3,9
Catalunya	164,9	1.886,5	2.051,4	16,8
Galícia	202,3	554,8	757,1	6,2
Andalusia	397,3	1.735,5	2.132,8	17,5
Principat d'Astúries	97,9	197,5	295,4	2,4
Cantàbria	106,4	140,5	246,9	2,0
La Rioja	29,8	8,7	38,5	0,3
Regió de Murcia	93,4	280,9	374,3	3,1
Comunitat Valenciana	288,4	901,4	1.189,9	9,8
Aragó	352,2	187,4	539,6	4,4
Castella-la Manxa	306,4	330,9	637,3	5,2
Canàries	48,6	234,4	283,0	2,3
Comunitat Foral de Navarra	25,9	82,6	108,5	0,9
Extremadura	102,6	389,3	491,9	4,0
Illes Balears	24,1	127,9	152,0	1,2
Comunitat de Madrid	485,4	763,9	1.249,3	10,3
Castella i Lleó	473,8	620,3	1.094,1	9,0
Ceuta	16,9	3,8	20,7	0,2
Melilla	35,8	14,1	49,9	0,4
TOTAL REGIONALITZABLE	3.271,7	8.910,2	12.181,9	100
No regionalitzable i diverses regions	4.450,8	277,6	4.728,4	
Estranger	30,2	6,8	36,9	
TOTAL	7.752,6	9194,6	16.947,2	

Font: PGE2019.

SECTOR EXTERIOR

Al 2018, la balança per compte corrent i capital de l'economia espanyola va registrar un saldo positiu de 14.000 milions d'euros, enfront de la capacitat de finançament de 24.200 milions d'euros de 2017, deteriorament que es deu al menor superàvit del compte de béns i serveis.

BALANÇA DE PAGAMENTS						
Milers de milions d'euros	2017			2018		
	Ingressos	Pagaments	Saldos	Ingressos	Pagaments	Saldos
Compte corrent:	470,9	449,4	21,5	485,3	475,1	10,1
Balança comercial i de serveis	400,8	367,2	33,6	412,9	390,8	22,1
Turisme i viatges	60,3	19,7	40,6	62,5	22,0	40,5
Rendes	70,0	82,2	-12,1	72,3	84,3	-12,0
Compte de capital:	3,5	0,8	2,7	4,9	1,1	3,8
Comptes corrent i de capital:	474,3	450,1	24,2	490,2	476,2	14,0
Compte financer:	-	-	21,5	-	-	23,6
Exclòs Banc d'Espanya	-	-	53,6	-	-	38,4
Inversions directes	23,6	6,7	16,9	29,1	38,2	-9,1
Errors i omissions:	-	-	-2,7	-	-	9,7

Font: Banc d'Espanya.

A més, les exportacions de béns, en 2018, van ascendir a 285.023,9 milions d'euros en el conjunt d'Espanya, la qual cosa representa un augment de 2,9% respecte a l'any anterior. D'altra banda, les importacions van créixer un 5,6%, aconseguint els 318.863,9 milions d'euros. Així, la taxa de cobertura es va situar en el 89,4%.

El saldo comercial deficitari va ser de 33.840,0 milions d'euros, un 36,8% superior al de 2017. El dèficit energètic va pujar un 21,3%, mentre que el saldo no energètic, va presentar un balanç negatiu de 8.707,9 milions d'euros, superior al dèficit de 4.023,1 milions d'euros de l'any anterior.

Les vendes de productes no energètics, en volum, es van mantenir estables respecte a 2017, mentre que les importacions van pujar un 1,1%. En preus, l'increment dels productes energètics va ser destacat (17,9% i 16,9% per a les exportacions i importacions, respectivament) i és el que explica, en gran part, la variació nominal de les vendes a la resta del món, ja que en volum les exportacions de béns totals es van contreure un 0,1%.

COMERÇ EXTERIOR DE MERCADERIES									
Variació anual	Exportacions (M€ y %)			Importacions (M€ y %)			Saldo (M€)		
	Preus	Volum		Preus	Volum				
Espanya:									
No energètics	262.442,6	1,9	1,9	0,0	271.150,5	3,7	2,6	1,1	-8.707,9
Energètics	22.581,3	15,1	17,9	-2,3	47.713,4	18,3	16,9	1,2	-25.132,1
Total	285.023,9	2,9	3,0	-0,1	318.863,9	5,6	4,5	1,1	-33.840,0

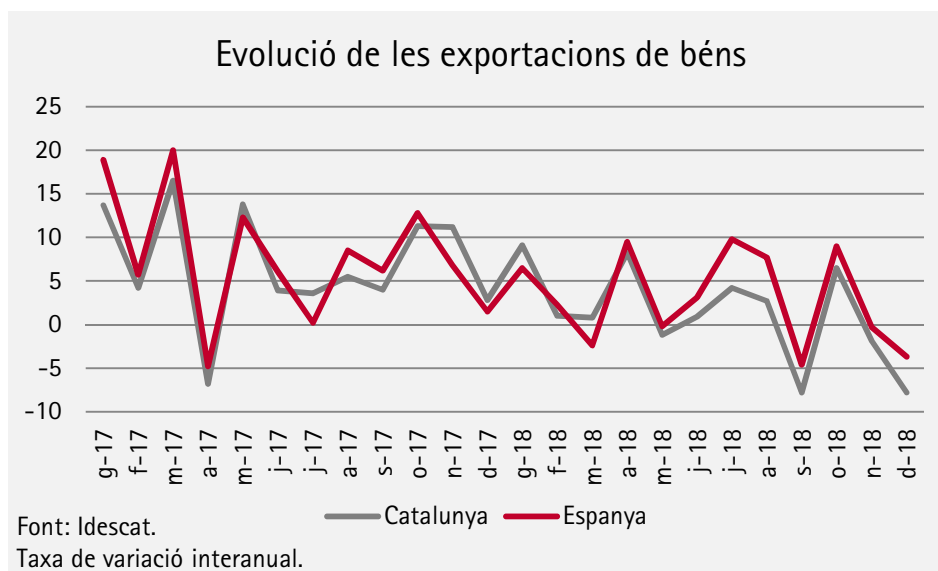
Font: MITC.

Cal assenyalar, que les exportacions d'algunes les principals economies europees van augmentar a un ritme similar a les espanyoles (Alemanya, Itàlia), no així a les catalanes que van créixer per sota. No obstant això, el creixement de la mitjana de la zona euro va ser superior (quan en anys anteriors el dinamisme de les vendes espanyoles i catalanes era més potent), així com l'avanç de les exportacions del Regne Unit o el Japó. El ritme de creixement de les vendes a l'exterior en 2018 va ser sensiblement menor que al 2017 (7,7% per a Espanya i 6,9% per a Catalunya).

Quant a l'evolució de les exportacions cal realitzar un parell de puntualitzacions. En primer lloc, la trajectòria mensual indica una desacceleració de l'avenç de les exportacions després de l'estiu de 2018. I en segon lloc, la caiguda de les vendes a l'exterior al desembre va ser generalitzada tal com ho indica la comparativa internacional.

COMPARATIVA INTERNACIONAL			
2018	Exportacions	Imports	Export d-18
Catalunya	1,1	1,9	-7,8
Espanya	2,9	5,6	-3,7
Alemanya	3,0	5,7	-4,5
França	3,8	3,6	-2,4
Itàlia	3,0	5,4	-2,7
Zona euro	4,4	5,7	-1,9
Regne Unit	5,9	1,2	-9,1
UE-28	4,5	5,4	-2,4
Japó	4,1	9,7	-3,9

Font: MITC.

En aquest context, les vendes catalanes a l'exterior també van pujar un 1,1%, un ritme bastant més moderat que la mitjana d'Espanya. Les exportacions de Catalunya van ascendir a 71.623,8 milions d'euros (25,1% del total d'Espanya). En termes de contribució, les exportacions catalanes van

representar 0,3 punts del creixement total de les exportacions espanyoles, per sota d'Andalusia (+0,6 pp) o el País Basc (+0,6 pp).

Les importacions van pujar un 6,9%, aconseguint els 90.178,0 milions d'euros. Com a conseqüència, la balança comercial va registrar un dèficit de 18.554,2 milions d'euros i la taxa de cobertura es va situar en el 79,4%.

EXPORTACIONS PER SECTOR				
2018	Espanya:		Catalunya:	
	Quota (%)	Variació anual (%)	Quota (%)	Variació anual (%)
Aliments	16,1	0,2	13,2	-2,4
Productes energètics	7,9	15,1	4,6	-5,1
Matèries primeres	2,7	7,8	1,6	2,8
Semimanuf. no químiques	10,4	6,0	6,8	5,7
Productes químics	14,3	5,1	26,2	3,3
Béns d'equip	20,0	1,1	17,6	1,3
Sector automòbil	15,6	-1,5	15,3	-0,2
Béns de consum durador	1,6	1,1	1,5	2,3
Manufactures de consum	10,0	0,8	12,5	1,3
Altres mercaderies	1,4	11,7	0,6	11,3
Total	100	2,9	100	1,1

Font: MITC.

Segons sectors econòmics, en el conjunt d'Espanya, destaca que l'única aportació negativa va ser la del sector automòbil, mentre que a Catalunya a més van disminuir les vendes del sector d'alimentació, begudes i tabac. Per la part positiva, cal esmentar l'increment de les exportacions de productes químics i de béns d'equip tant a Espanya com a Catalunya.

I per destinació geogràfica, la diferència més notable entre les exportacions espanyoles i catalanes és que, en el primer cas, les vendes a la UE creixen amb major força. A més, les exportacions catalanes a la resta d'Europa disminueixen, mentre que les del conjunt d'Espanya pugen. Aquesta mateixa diferència es dona per a les exportacions a Amèrica del Nord i a Àsia.

EXPORTACIONS PER DESTINACIÓ				
2018	Espanya:		Catalunya:	
	Quota (%)	Variació anual (%)	Quota (%)	Variació anual (%)
Europa	71,3	2,5	72,0	0,4
Unió Europea	65,6	2,6	64,6	0,6
Zona Euro	51,6	2,7	52,2	0,2
França	15,1	3,2	16,1	2,4
Alemanya	10,8	-0,6	10,7	-4,1
Itàlia	8,0	2,2	8,7	-1,7
Resto UE	14,1	2,5	12,4	2,6
Regne Unit	6,7	0,1	5,5	-2,6
Resta d'Europa	5,7	1,1	7,4	-2,0
Amèrica del Nord	5,1	3,7	3,9	-3,5
EUA	4,5	2,6	3,5	-3,2
Amèrica Llatina	5,4	0,4	6,2	6,8
Brasil	0,9	-3,4	0,8	-6,2
Àsia	9,2	1,4	9,6	-3,2
Xina	2,2	0,3	2,1	-3,0
Japó	0,9	3,3	1,2	0,8
Orient Mitjà	2,9	-3,2	2,9	-11,6
Àfrica	6,5	5,1	6,5	7,9
Marroc	2,9	2,4	2,0	-2,6
Oceania	0,7	-3,6	0,5	-2,9
Total	100	2,9	100	1,1

Font: MITC.

